

Naam voorstel 15008739	Brief GS van 9 juni 2015 over Algemene vergadering van Aandeelhouders van Economische Impuls Zeeland 11 juni 2015		
Betreft vergadering	Provinciale Staten 3 juli 2015		
Te verzenden aan	Statenbreed via iBabs		
Verzenddatum			
Commissiegriffier	Margreeth Trimpe	0118 - 63 14 37	me.trimpe@zeeland.nl
Statenadviseur			
Inhoudelijk ambtenaar	André Clement Peter van Vooren	0118 – 63 15 74 0118 – 63 14 22	ac.clement@zeeland.nl pal.v.vooren@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	B.J. de Reu		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Vaststelling jaarrekening en jaarverslag 2014 door AvA Economische Impuls Zeeland op 11 juni.
Bevoegdheid	GS
Wat is het voorstel?	Kennis te nemen van de informatie.
Toelichting	
Kosten en dekking	n.v.t.
Overige informatie	Afdoeningsvoorstel is kennis te nemen van deze brief.

15008739

Gedeputeerde Staten

Provincie Zeeland

bericht op brief van:

uw kenmerk:

ons kenmerk: 15008195

afdeling: Financiën

bijlage(n): 2

behandeld door: A.C. Clement / P.A.L. van Vooren

doorkiesnummer: 0118-631574

onderwerp: Algemene vergadering van Aandeelhouders van
Economische Impuls Zeeland 11 juni 2015De voorzitter van Provinciale Staten
t.a.v. de statengriffier

PROVINCIE ZEELAND	
AFD. SG	AMBT.
AFD. TERMUN	Joosse
DATUM 12 JUNI 2015	
DOC.NR.	15008739
ZAAK NR.	
CLASS.	

verzonden:

-12 JUNI 2015

Middelburg, 9 juni 2015

Geachte voorzitter,

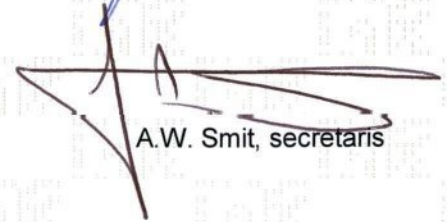
Bij deze zenden wij u ter kennisneming de Jaarrekening en het (digitale) Jaarverslag 2014 van de N.V. Economische Impuls Zeeland. Beide documenten zijn vastgesteld door de Algemene vergadering van Aandeelhouders op 11 juni 2015.

Hierbij treft u een link aan naar de preview van het jaarverslag van de NV Economische Impuls Zeeland;
http://preview.impuls-zeeland.instantmagazine.com/impulszeeland/jaarverslag_2014/page/welkom#/welkom

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter
A.W. Smit, secretaris

NV Economische Impuls Zeeland

Concept Jaarrekening 2014

Inhoudsopgave

1. Algemeen	5
2 Financiële positie.....	6
3 Kengetallen	7
4 Directieverslag.....	8
5 Balans per 31 december 2014 (voor winstbestemming)	10
6 Winst-en-verliesrekening	11
7 Kasstroomoverzicht.....	12
8 Algemene toelichting	13
9 Toelichting balans.....	16
10 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en gestelde zekerheden.....	20
11 Toelichting winst-en-verliesrekening	21
12 Bericht van de Raad van Commissarissen	25
13 Controleverklaring	28
14 Statutaire winstbestemming.....	30
15 Resultaatbestemming 2014.....	31
Bijlage 1 Overzicht materiële activa	32

1. Algemeen

Voor u ligt de jaarrekening 2014 van N.V. Economische Impuls Zeeland, hierna te noemen Impuls. Impuls is statutair opgericht per akte d.d. 2 juli 2007.

Belangrijkste doelstelling van Impuls is het ontwikkelen en realiseren van structuurversterkende projecten en het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid. Impuls ontvangt daarvoor subsidiebijdragen van overheden, het bedrijfsleven en kennisinstellingen.

2 Financiële positie

De financiële positie kan aan de hand van de balans per 31 december 2014 als volgt worden weergegeven (bedragen x € 1.000):

	2014	2013
<i>Vermogen op lange termijn</i>		
Eigen vermogen	459	386
Langlopende schulden	388	388
Voorzieningen	205	134
Totaal vermogen	1.051	908
<i>Vastgelegd op lange termijn:</i>		
Vaste activa:		
Financiële vaste activa	273	122
Materiële vaste activa	18	29
	291	151
<i>Beschikbaar voor financiering van het werkkapitaal:</i>	760	757
Vorderingen	583	600
Liquide middelen	2.270	1.607
	2.853	2.207
Kortlopende schulden	2.093	1.450
Werkkapitaal	760	757

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het in de jaarrekening opgenomen kasstroomoverzicht.

3 Kengetallen

De onderstaande kengetallen zijn ontleend aan de balans en winst- en verliesrekening. Voor zover niet anders vermeld luiden bedragen in duizenden euro's.

	2014	2013	2012	2011	2010
Eigen vermogen	459	386	371	306	367
Werkkapitaal	760	757	421	260	303
Kasstroom uit operationele activiteiten	817	1041	253	-45	196
Cashflow	87	27	92	-15	38
CURRENT RATIO					
Vlottende activa/kortlopende schulden	1,36	1,52	1,32	1,24	1,52
SOLVABILITEIT					
Eigen vermogen/totaal vermogen	14,6%	16,4%	21,1%	22,3%	38,5%
PERSONELE OMVANG					
Aantal fte per 31-12	14,85	12,80	11,50	10,77	10,02
- voor projectmanagers/directie	8,80	8,05	7,20	6,02	5,80
- voor acquisitietaak	2,95	2,35	2,45	2,45	2,45
- voor officemanagement/financien	3,10	2,40	1,85	2,30	1,77

De personele omvang is uitgedrukt in full team equivalenten. Hierbij is het aantal werkdagen dat de medewerkers in dienst zijn, het uitgangspunt. Dit aantal dagen wordt gerelateerd aan een volledige werkweek. De formatie is per 31 december weergegeven. Dit is een momentopname.

Twee medewerkers, die in dienst zijn bij Impuls, werken gedeeltelijk voor de Stichting Incubator Zeeland. Daarnaast is een medewerker gedeeltelijk gedetacheerd bij Hogeschool Zeeland.

4 Directieverslag

Resultaat 2014:

Over 2014 heeft Impuls een positief resultaat van € 72.655 behaald. Er was een neutraal resultaat begroot. Het positieve resultaat is voor een deel bereikt door de extra middelen die het Ministerie van Economische Zaken heeft verstrekt voor de ondersteuning van het innovatieve MKB in Zeeland, SMART Delta Resources en Biobased Economy. Deze additionele gelden waren niet begroot en zijn eind 2014 beschikbaar gekomen. Daarnaast zijn de personeelskosten lager dan begroot. Dit komt doordat een aantal vacatures later zijn ingevuld dan begroot en doordat de overige personeelskosten, met name de opleidingskosten, lager zijn. Ook zijn door ziekte- en zwangerschapsverlof van een aantal stafmedewerkers verzekeringsuitkeringen ontvangen waarbij de werkzaamheden intern zijn opgevangen. Andere oorzaken van het positieve resultaat zijn lagere uitgaven voor promotie & acquisitie en communicatie en hogere rente-opbrengsten dan begroot door het relatief hoge saldo van de liquide middelen. Tegenover deze positieve resultaten zijn voor een aantal posten extra uitgaven gemaakt. Het betreft de kosten voor het opstellen van de jaarrekening, de reiskosten en de huisvestingskosten.

Ten opzichte van 2013 is de omvang van de projectportefeuille wederom toegenomen. Dit is met name zichtbaar in hogere projectopbrengsten, directe projectkosten en personeelskosten. Daarnaast zijn de overige bedrijfskosten lager dan in 2013. Dit komt omdat de samenwerkingsovereenkomst met Rewin voor de acquisitie van bedrijven en investeringen, niet verlengd is. De uitvoering van deze taken gebeurt nu volledig door Impuls. Hiervoor is het team vanaf 2014 wel versterkt met een communicatiemedewerkster promotie & acquisitie.

Financiële positie

Uit de balans per 31 december 2014 valt op dat het totale vermogen fors toegenomen is, namelijk met € 786.832,-. Dit komt voor een belangrijk deel door de toename van de liquide middelen. Eind november heeft het ministerie van Economische Zaken besloten om Impuls voor een periode van drie jaar een subsidie te verstrekken ten behoeve van de ondersteuning van het innovatieve MKB in Zeeland, SMART Delta Resources en Biobased Economy. Deze subsidie zal voor het overgrote deel in 2015 t/m 2016 uitgegeven gaan worden. Daarnaast zijn de liquide middelen toegenomen doordat voor het project Revitalisering Verblijfsrecreatie subsidievoorschotten ontvangen die nog doorgestort moeten worden naar een aantal projectpartners. Dit was eind 2014 nog niet gebeurd omdat de partners nog niet hadden voldaan aan hun projectverplichtingen. De balansomvang is verder toegenomen door de leningen die in 2014 verstrekt zijn voor het project InnoGo II. Voor dit project ontvangt Impuls van de Provincie Zeeland subsidie om leningen verstrekken aan innovatieve techno- en biobased starters. Omdat de aflossingen op de leningen opnieuw ingezet moeten worden voor leningen aan andere starters, ontstaat er een langlopende verplichting. Hiertegenover staat een langlopende vordering zijnde de te vorderen aflossingen op de leningen.

De stijging van het totale vermogen zorgt, ondanks de stijging van het eigen vermogen, voor een daling van de solvabiliteit. De solvabiliteit wordt bepaald door de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen. Eind 2014 is de solvabiliteit 14,6%, dit is 1,8% lager dan eind 2013. In 2015 zullen het project InnoGo II en de deelneming in het Zeeuws Investeringsfonds overgeheveld worden naar het Investeringsfonds Zeeland B.V., waarvan Impuls 100% van de aandelen heeft. Het balanstotaal zal hierdoor afnemen en het solvabiliteitspercentage verbeteren.

Organisatie

Eind 2014 bedroeg de formatie in totaal 14,85 FTE. Ten opzichte van 2013 is de formatie uitgebreid met 2,05 fte. In 2014 is de formatie uitgebreid met een projectleider Investeren,

een communicatiemedewerker voor Promotie & Acquisitie en een ondersteunende medewerker voor het project SMART Delta Resources. De projectleider Zorgeconomie werkt vanaf medio 2014 op basis van een nul-urencontract voor Impuls, wat zorgt voor een lichte afname van de formatie. Daarnaast werkt Impuls voor een aantal projecten met nuluren-contracten, waarbij de personeelsleden specifiek voor één project ingezet worden. Deze medewerkers zijn niet in de telling van de formatie meegenomen.

Naast personeelsleden die in dienst zijn van Impuls worden ook tijdelijke projectmanagers ingehuurd die een groot netwerk hebben in Zeeland. Met deze mix kan Impuls flexibel en snel mensen inzetten op projecten. Zoals reeds vermeld is het laatste jaar de verhouding tussen intern en extern personeel wel veranderd uit het oogpunt van kostenbesparing.

Financiën na 2014

De reguliere inkomsten van Impuls zijn de laatste jaren afgenomen. Zo is de resultaatsubsidie van de Provincie Zeeland in vier jaar afgebouwd met 20%. Daarnaast is de Kamer van Koophandel vanaf 2016 geen aandeelhouder meer van Impuls waardoor de jaarlijkse bijdrage van € 41.322,- excl. BTW vervalt. Impuls heeft eind 2014 echter kunnen bereiken dat er vanuit het ministerie van Economische Zaken extra geld beschikbaar komt. Het gaat hier om een bedrag van € 904.000 voor een periode van drie jaar. Deze bijdrage moet echter wel ingezet worden voor specifieke projecten en is daarnaast niet structureel. Impuls voert samen met de Provincie Zeeland wel gesprekken met het Ministerie om de bijdrage op lange termijn te continueren.

Middelburg, 13 april 2015
J.D. ten Voorde
Algemeen directeur

5 Balans per 31 december 2014 (voor winstbestemming)

ACTIEF	2014	2013
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa (1)	17.933	28.959
Financiële vaste activa (2)	273.352	122.250
Som der vaste activa	291.285	151.209
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen:		
Handelsdebiteuren (3)	4.025	18.912
Vorderingen op participanten (4)	13.020	38.503
Overige vorderingen en overlopende activa (5)	549.682	542.202
Belastingen en premies (6)	16.720	-
	583.447	599.617
Liquide middelen (7)	2.270.415	1.607.489
Som der vlottende activa	2.853.861	2.207.106
TOTAAL	3.145.147	2.358.315
PASSIEF	2014	2013
EIGEN VERMOGEN		
Geplaatst kapitaal (8)	150.000	150.000
Overige reserves (9)	236.277	221.029
Onverdeeld resultaat (10)	72.655	15.248
	458.933	386.277
VOORZIENINGEN		
Overige voorzieningen (11)	204.732	133.991
	204.732	133.991
LANGLOPENDE SCHULDEN		
Overige langlopende schulden (12)	388.311	388.311
	388.311	388.311
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren (13)	201.301	59.889
Belastingen en premies (14)	36.326	91.415
Overige schulden en overlopende passiva (15)	1.855.543	1.298.431
	2.093.170	1.449.735
TOTAAL	3.145.147	2.358.315

6 Winst-en-verliesrekening over 2014

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
OPBRENGSTEN			
Subsidie Provincie Zeeland (15)	1.091.857	1.091.857	1.117.218
Bijdragen aandeelhouders (16)	527.234	519.904	527.234
Opbrengsten uit projecten (17)	1.205.830	1.542.611	1.332.746
SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN	2.824.921	3.154.371	2.977.197
KOSTEN			
<u>Projectkosten</u>	1.291.870	1.598.992	1.457.976
Projectkosten (18)	1.291.870	1.598.992	1.457.976
<u>Personeelskosten</u>	1.213.326	1.192.564	1.128.004
Lonen en salarissen (19)	1.065.071	1.042.706	958.508
Reiskosten (20)	85.000	91.446	86.371
Overige personele kosten (21)	63.255	58.412	83.125
<u>Overige bedrijfskosten</u>	319.725	309.526	387.700
Overige bedrijfskosten (22)	319.725	309.526	387.700
SOM DER BEDRIJFSLASTEN	2.824.921	3.101.082	2.973.680
BEDRIJFSRESULTAAT	-	53.289	3.517
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten(23)	-	21.158	12.462
Rentelasten en soortgelijke kosten (24)	-	644	731
	-	20.515	11.731
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING VOOR BELASTINGEN	-	73.803	15.248
Resultaat deelnemingen (25)	-	-1.148	-
RESULTAAT NA BELASTINGEN	-	72.655	15.248

7 Kasstroomoverzicht

	2014	2013
	€	€
Resultaat na belastingen	72.655	15.248
Afschrijvingen (incl. desinvesteringen)	<u>14.036</u>	<u>11.588</u>
Cashflow	86.692	26.836
Mutatie voorzieningen	70.741	58.796
Mutatie vorderingen	16.170	373.413
Mutatie langlopende schulden	0	388.311
Mutatie kortlopende schulden	<u>643.435</u>	<u>193.915</u>
	<u>730.347</u>	<u>1.014.436</u>
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	<u>817.039</u>	<u>1.041.271</u>
Investerings in financiële vaste activa	-151.102	-120.000
Investerings in materiële vaste activa	<u>-3.011</u>	<u>-18.114</u>
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	<u>-154.113</u>	<u>-138.114</u>
Netto kasstroom (mutatie liquide middelen)	662.926	903.157
Beginstand liquide middelen	1.607.489	704.332
Eindstand liquide middelen	2.270.415	1.607.489

8 Algemene toelichting

Activiteiten

N.V. Economische Impuls Zeeland is gevestigd te Middelburg, Buitenruststraat 225. De activiteiten van Impuls bestaan voornamelijk uit het vergroten van de dynamiek van de Zeeuwse (kennis)economie, met groei van werkgelegenheid door uitvoering van concrete projecten en door acquisitie van bedrijven en investeringen van elders.

Groepsverhoudingen

N.V. Economische Impuls Zeeland maakt geen deel uit van een economische eenheid.

Verbonden partijen

De Provincie Zeeland en de voormalige Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland worden als verbonden partijen van Impuls aangemerkt. De provincie heeft een resultaatssubsidie over 2014 beschikbaar gesteld van € 1.091.857. Aan deze subsidie zijn concrete prestatieafspraken gekoppeld.

Met beide verbonden partijen zijn de onderlinge transacties "at-arms-length" bepaald.

De voormalige Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland was tot en met 2013 aandeelhouder. Omdat de regionale Kamer van Koophandel in Zuidwest-Nederland overgaat in een landelijke organisatie, samen met de stichting Syntens, is eind 2013 het besluit genomen om uit te treden. Het beleid van de nieuwe Kamer van Koophandel is het beperken van het aantal participaties en Impuls past niet binnen dit beleid. De aandelenparticipatie van 17% is overgedragen aan de Stichting Innovatiehuis, een aan de Kamer van Koophandel verbonden stichting.

Voor wat betreft de jaarlijkse vergoeding die wordt verstrekt als aandeelhouder, heeft de Kamer eind 2013 haar bijdrage voor 2014 en 2015 aan Impuls overgemaakt. Dit is conform het besluit van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders uit 2010 om als aandeelhouder een financieel commitment te verstrekken voor een periode drie jaar.

Verslaggevingstelsel

Het toegepaste verslaggevingstelsel is gebaseerd op de wettelijke voorschriften weergegeven in Titel 9 Boek 2 BW, alsmede op de richtlijnen voor de jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Begroting en vergelijkende cijfers

In de winst- en verliesrekening is ook de begroting 2014 opgenomen. Op basis van wet- en regelgeving is dit niet verplicht, maar gegeven de toegevoegde waarde voor de gebruikers van de jaarrekening is besloten de begroting op te nemen.

Vennootschapsbelasting:

Op grond van artikel 2 lid 7 van de Wet op de Vennootschapsbelasting is de vennootschap niet aan vennootschapsbelasting onderworpen.

Vanaf 2016 worden overheidsbedrijven belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting voor zover deze bedrijven economische activiteiten uitoefenen op dezelfde wijze als private bedrijven. Dit is een besluit van de staatssecretaris van Financiën en gebeurt op aandringen van de Europese Commissie om voor overheidsbedrijven een gelijk speelveld te creëren met private marktpartijen.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Balans

Tenzij anders vermeld, zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs c.q. nominale waarden. Winsten op transacties worden genomen op het moment dat deze zijn uitgevoerd en afgeleverd; verliezen worden genomen zodra deze bekend zijn.

- a. Materiële vaste activa
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijzen onder aftrek van op de geschatte economische gebruiksduur gebaseerde afschrijvingen. Bij de bepaling van de economische levensduur van de afzonderlijke elementen van het betreffende actief is hiermee rekening gehouden.
- b. Financiële vaste activa
Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere waarde.
De verstrekte leningen voor InnoGo II zijn gewaardeerd tegen het te verstrekken bedrag dat is opgenomen in de leningovereenkomst.
- c. Vorderingen
De vorderingen zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van een eventuele voorziening voor oninbaarheid.
- d. Liquide middelen
Onder liquide middelen worden uitsluitend middelen opgenomen die binnen 12 maanden beschikbaar zijn voor de rechtspersoon. Middelen die langer dan 12 maanden niet beschikbaar zijn, worden gepresenteerd onder de financiële vaste activa.
- e. Voorzieningen
Een substantieel deel van de opbrengsten van Impuls bestaan uit opbrengsten uit projecten. Deze opbrengsten stelt de subsidiegever na afloop van het project definitief vast. Omdat alle uitgaven voor het project dan al gedaan zijn, loopt Impuls een financieel risico als niet alle projectuitgaven goedgekeurd worden. In verband hiermee is vanaf 2012 besloten om een voorziening te vormen voor dit risico.
- f. Langlopende schulden
Hieronder zijn opgenomen de schulden met een looptijd langer dan 1 jaar. Onder de langlopende schulden zijn de te verstrekken leningen in het kader van het project InnoGo II opgenomen. Dit project heeft een looptijd tot en met 31 december 2015 en de Provincie Zeeland is de belangrijkste subsidiegever. Een groot deel van de subsidie van Provincie Zeeland is geormerkt voor te verstrekken leningen aan innovatieve technoen biobased starters. Dit deel van de subsidie is opgenomen onder de langlopende schulden. De gelden uit de later te ontvangen aflossingen zullen worden ingezet voor nieuwe leningen (een revolverend fonds).
- g. Kortlopende schulden
Hieronder zijn opgenomen de schulden met een looptijd korter dan 1 jaar.

Resultaatbepaling

a. Bedrijfsopbrengsten

Hieronder zijn opgenomen de bijdragen van de participanten en van derden, waaronder tevens subsidiebijdragen van de provincie Zeeland en diverse subsidieprogramma's zijn begrepen. De ontvangen bijdragen worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

b. Kosten

De kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben en zijn bepaald op basis van verkrijgingprijzen.

c. Pensioenregeling

De bij de vennootschap van toepassing zijnde pensioenregeling wordt getypeerd als een zogenaamde toegezegde pensioenregeling. De vennootschap loopt derhalve actuariële risico's en beleggingsrisico's over tot en met de balansdatum toegezegde pensioenrechten. Op grond van voor kleine rechtspersonen aanvaarde verslaggevingsgrondslagen heeft verwerking in de jaarrekening plaatsgevonden als toegezegde bijdrageregeling. De consequentie hiervan is dat uitsluitend de over het verslagjaar verschuldigde premies ten laste van de winst-en-verliesrekening zijn verwerkt. Dit betekent voorts dat niet alle risico's die met deze pensioenregeling samenhangen tot uiting zijn gebracht in de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In de opstelling wordt de cashflow, die bestaat uit het resultaat na belastingen vermeerderd met de afschrijvingslasten, afzonderlijk gepresenteerd. Uitgekeerde dividenden worden (indien van toepassing) opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. Transacties waarbij geen sprake is van directe in- en uitgaande kasstromen (zoals het aangaan van financial-lease-overeenkomsten) worden enerzijds onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten en anderzijds onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten gepresenteerd. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

9 Toelichting balans

1. Materiële vaste activa

Het verloop gedurende het boekjaar kan als volgt worden weergegeven (in €):

	Andere vaste bedrijfsmiddelen		
	Inventaris	ICT	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	2.905	26.054	28.959
Investerings	1.049	1.961	3.011
Desinvesteringen	0	0	0
	3.954	28.015	31.969
Afschrijvingen	1.233	12.803	14.036
Boekwaarde per 31 december	2.721	15.212	17.933

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de volgende geschatte economische gebruiksduur van de materiële vaste activa:

- Inventaris 5 jaar
- ICT, apparaten en centrales 5 jaar
- ICT, pc's en laptops 3 jaar

Voor een gedetailleerd overzicht van de materiële vaste activa wordt verwezen naar bijlage 1.

2. Financiële vaste activa

	2014	2013
	€	€
Verstrekte leningen InnoGo II	264.500	120.000
Deelnemingen	8.852	2.250
Totaal	273.352	122.250

In 2014 is voor een bedrag van € 144.500 (2013: € 120.000) aan leningen verstrekt voor het project InnoGo II. Deze leningen zullen na aflossing door de leningnemers weer opnieuw uitgezet worden aan andere ondernemers. De leningen zijn uitgezet tegen een rentepercentage van 5%. De eerste twee jaar van de lening zijn aflossings- en rentevrij. In het derde jaar dient de gehele lening terugbetaald te worden inclusief rente. Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Impuls participeerde tot 29 december 2014 voor 1/8 deel in het aandelenkapitaal van het Zeeuws Investeringsfonds B.V. Impuls was via deze aandelen voor een bedrag € 2.250 eigenaar. Op 29 december 2014 zijn voormelde aandelen overgedragen aan d.d. 7 juli 2014 opgerichte 100% deelneming Investeringsfonds Zeeland B.V.

Vorderingen

3. Handelsdebiteuren

Onder deze post zijn de te vorderen bedragen van deelnemers uit het bedrijfsleven opgenomen.

4. Vorderingen op participanten

Onder deze post zijn te vorderen bedragen van participanten (aandeelhouders) opgenomen. Het betreft de vorderingen voor projecten waaraan de participanten een financiële bijdrage verstrekken aan Impuls. Over de vorderingen op participanten wordt geen rente berekend.

5. Overige vorderingen en overlopende activa

	2014	2013
	€	€
Nog te ontvangen subsidies	346.821	473.261
Rekening-courant Investeringsfonds Zeeland B.V.	152.894	0
Vooruitbetaalde kosten	38.837	651
Nog te ontvangen bedragen	10.930	2.867
Overige vorderingen	200	200
Rekening-courant InnoGo	0	57.000
Rekening-courant Dok41	0	8.040
Nog te ontvangen fietsplan	0	182
Totaal	549.682	542.202

6. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	2014	2013
	€	€
BTW	16.720	0
Totaal	16.720	0

7. Liquide middelen

	2014	2013
	€	€
Rabobank Bedrijfs Bonus	1.706.916	1.038.398
ABN Amro Bedrijfs Bonus	504.804	500.000
ABN Amro Rekening-Courant	30.787	30.988
Rabobank Rekening-Courant	27.856	38.047
Kasgeld	51	56
Totaal	2.270.415	1.607.489

Eigen vermogen

8. Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 750.000 en is verdeeld in 750.000 gewone aandelen van nominaal € 1,00. Daarvan zijn 150.000 aandelen geplaatst en volgestort, ofwel € 150.000.

9. Overige reserves

Het verloop van de overige reserves kan als volgt worden weergegeven:

	2014	2013
	€	€
Stand 1 januari	221.029	155.700
Resultaatverdeling voorgaand boekjaar	15.248	65.329
Stand 31 december	236.277	221.029

10. Onverdeeld resultaat

Het verloop van het onverdeelde resultaat kan als volgt worden weergegeven:

	2014	2013
	€	€
Stand 1 januari	15.248	65.329
Resultaat boekjaar	72.655	15.248
Resultaatbestemming voorgaand boekjaar	-15.248	-65.329
Stand 31 december	72.655	15.248

11. Voorzieningen

	2014	2013
	€	€
Overige voorzieningen (voor projectrisico's)	204.732	133.991
Totaal	204.732	133.991

De looptijd van de voorzieningen is afhankelijk van de looptijd van de diverse projecten. De looptijd is overwegend langlopend.

12. Langlopende schulden

	2014	2013
	€	€
Overige langlopende schulden	388.311	388.311
Totaal	388.311	388.311

Deze post betreft de verplichting voor de nog te verstrekken leningen voor het project InnoGo II. De aard van de verplichting is overwegend langlopend.

13. Crediteuren

Dit bedrag betreft het geheel aan openstaande facturen per balansdatum.

14. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	2014	2013
	€	€
Loonheffing en premieheffingen	36.326	28.400
BTW	0	63.015
Totaal	36.326	91.415

15. Overige schulden en overlopende passiva

	2014	2013
	€	€
Vooruitontvangen subsidies	1.486.285	915.017
Rekening-courant Zeeuws Investeringsfonds	86.612	56.710
Nog te betalen projectkosten	80.998	89.518
Vooruitontvangen bijdragen aandeelhouders	41.322	100.000
Reservering vakantiegeld	34.119	28.614
Nog te betalen jaarverslag	21.000	21.500
Nog te betalen bestuursvergoedingen	20.903	0
Nog te betalen huisvestingskosten	20.000	10.000
Reservering accountantskosten	14.818	13.132
Reservering vakantiedagen	13.783	20.481
Overige schulden en overlopende passiva	13.382	7.411
Nog te betalen personeelskosten	12.500	14.583
Nog te betalen promotie en acquisitie	9.821	17.621
Aanjaagfonds	0	2.000
CuraB, nog te betalen bijdragen partners	0	1.844
Totaal	1.855.543	1.298.431

Voor het project Revitalisering Verblijfsrecreatie is in de post Vooruitontvangen subsidies een bedrag opgenomen van € 564.494 welke nog niet is doorgestort omdat een aantal projectpartners nog moeten voldoen aan hun verplichtingen.

10 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en gestelde zekerheden

HUUROVEREENKOMST KAMER VAN KOOPHANDEL ZUIDWEST-NEDERLAND.

Met de Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland is in september 2011 een nieuwe huurovereenkomst aangegaan voor de huur van kantoorruimte. De overeenkomst is aangegaan voor 5 jaar, ingaande op 1 januari 2012. De huurprijs bedraagt op jaarbasis € 44.456.

SUBSIDIE PROVINCIE ZEELAND

Aan de subsidie van de provincie Zeeland zijn inhoudelijke resultaatafspraken gekoppeld. Pas ná vaststelling door de provincie Zeeland van de mate waarin deze resultaten 2014 behaald zijn, wordt de subsidie definitief vastgesteld en vindt eventuele afrekening plaats. Het geheel aan activiteiten en behaalde resultaten over deze jaren van Impuls overziend, lijkt het de directie aannemelijk dat de subsidie zal worden vastgesteld op het in de subsidiebeschikking toegezegde bedrag van € 1.091.857 over 2014.

TE VERSTREKKEN LENINGEN

Voor het project InnoGo II verstrekt de provincie Zeeland in de periode 2013 t/m 2015 een bedrag van € 780.000 voor leningen die Impuls moet verstrekken aan innovatieve technoen biobased starters. In 2013 is hiervoor reeds € 388.311 door de provincie Zeeland verstrekt. Impuls zal nog een bedrag van € 391.689 gaan ontvangen voor te verstrekken leningen.

FISCALE EENHEID

N.V. Economische Impuls Zeeland is opgenomen in de fiscale eenheid voor de omzetbelasting tezamen met Investeringsfonds Zeeland B.V. (opgericht d.d. 7 juli 2014). Op grond van de Invorderingswet zijn de vennootschap en de met haar gevoegde dochteronderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor terzake door de combinatie verschuldigde belasting.

LEASEVERPLICHTING

In 2014 is een leaseovereenkomst aangegaan voor een auto. De jaarlijkse verplichting is € 11.617. De looptijd van de overeenkomst is korter dan vijf jaar.

11 Toelichting winst-en-verliesrekening

16. Subsidie Provincie Zeeland

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Resultaatsubsidie Provincie Zeeland	1.091.857	1.091.857	1.117.218
Totaal	1.091.857	1.091.857	1.117.218

Ten opzichte van vorig jaar bedraagt de procentuele verandering : -2,27% -9,70%

17. Bijdragen aandeelhouders

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Bijdragen gemeenten	380.713	381.077	381.407
Bijdragen kennisinstellingen	56.500	49.500	56.500
Kamer van Koophandel	42.017	41.322	41.322
Dow Benelux	12.500	12.500	12.500
Rabobank	12.500	12.500	12.500
Zorginstellingen	12.500	12.500	12.500
ABN Amro	10.504	10.504	10.504
Totaal	527.234	519.904	527.234

Ten opzichte van vorig jaar bedraagt de procentuele verandering : -1,39% 0,01%

18. Opbrengsten uit projecten

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Projectopbrengsten	1.205.830	1.542.611	1.332.746
Totaal	1.205.830	1.542.611	1.332.746

Ten opzichte van vorig jaar bedraagt de procentuele verandering : 15,75% 0,41%

Omdat projecten vaak over meerdere boekjaren heenlopen en omdat het onzeker is of een projectaanvraag gehonoreerd wordt door de subsidiegever, is de projectomvang voor het komende begrotingsjaar moeilijk te begroten.

19. Projectkosten

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Gefinancierd via projectsubsidies	1.025.759	1.261.590	1.137.542
Gefinancierd via resultaatsubsidie	266.111	266.661	261.637
Dotatie voorziening projectrisico's	0	70.741	58.796
Totaal	1.291.870	1.598.992	1.457.976

Onder de projectkosten zijn begrepen de directe kosten, niet-zijnde de loon- en salariskosten of bureaukosten, die gemaakt worden om projecten te initiëren, op te starten en uit te voeren. Voorbeelden van kostensoorten zijn de inhuur van externe projectleiders en adviseurs, verstrekte kennischeques, verstrekte biobased vouchers, onderzoeksopdrachten of specifieke communicatiekosten voor het project.

20. Lonen en salarissen

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Brutosalarissen	798.803	769.101	753.225
Sociale lasten	127.849	135.855	96.385
Pensioenpremies	74.555	96.323	60.071
Mutatie reservering vakantiegeld	63.864	66.756	51.152
Mutatie reservering vakantiedagen	-	-7.162	9.453
Uitk.ziekengeld / ouderschapsverlof	-	-18.166	-11.778
Totaal	1.065.071	1.042.706	958.508

Het gemiddeld aantal personeelsleden op basis van een volledig dienstverband bedraagt 14,5 fte voor 2014 (in 2013: 13,3 fte). Dit aantal fte's is bepaald op basis van het aantal SV-dagen en is over geheel 2014 bepaald. Dit in tegenstelling tot de kengetallen in hoofdstuk 3, waarbij het aantal fte per 31 december is opgenomen en een momentopname is.

21. Reiskosten

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Reiskosten	85.000	91.446	86.371
Totaal	85.000	91.446	86.371

22. Overige personeelskosten

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Ziekteverzuimverzekering	28.755	25.918	15.585
Kosten werving en selectie	7.500	11.253	24.084
Overige	7.500	9.296	7.244
Opleidingskosten	12.000	6.698	23.687
Inhuur externen voor overige taken	7.500	5.248	12.526
Totaal	63.255	58.412	83.125

23. Overige bedrijfskosten

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Overige bedrijfskosten	319.725	309.526	387.700
Totaal	319.725	309.526	387.700

De specificatie van de overige bedrijfskosten is als volgt (zie 22a t/m 22g):

22a. Promotie & Acquisitie

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Directe acquisitiekosten	100.000	84.535	88.062
Samenwerking Rewin	0	0	80.172
Totaal	100.000	84.535	168.234

22b. Huisvesting

	<i>Begroting 2014</i>	<i>Realisatie 2014</i>	<i>Realisatie 2013</i>
	€	€	€
Huur pand (incl. energie en servicekst)	45.500	44.456	36.527
Overige huisvestingskosten	1.500	10.000	10.000
Afschrijving inventaris	1.200	1.233	1.442
Totaal	48.200	55.690	47.969

22c. ICT

	<i>Begroting 2014</i>	<i>Realisatie 2014</i>	<i>Realisatie 2013</i>
	€	€	€
Software, systeembeheerd en advies	20.000	20.457	30.051
Afschrijving hardware	16.000	12.803	9.064
Totaal	36.000	33.260	39.115

22d. Telefonie en internet

	<i>Begroting 2014</i>	<i>Realisatie 2014</i>	<i>Realisatie 2013</i>
	€	€	€
Telefonie en internet	10.000	8.033	9.678
Afschrijving telefooncentrale	0	0	1.082
Totaal	10.000	8.033	10.760

22e. Communicatie

	<i>Begroting 2014</i>	<i>Realisatie 2014</i>	<i>Realisatie 2013</i>
	€	€	€
Communicatiekosten	35.000	30.674	38.980
Totaal	35.000	30.674	38.980

22f. Organisatiekosten

	<i>Begroting 2014</i>	<i>Realisatie 2014</i>	<i>Realisatie 2013</i>
	€	€	€
Kantoorkosten	15.000	14.301	14.118
Advieskosten	5.000	12.759	6.612
Catering en vergaderkosten	4.000	3.447	1.878
Congressen/seminars	7.000	3.352	3.552
Assuranties	2.000	2.273	2.256
Overige kosten	2.000	250	428
Totaal	35.000	36.382	28.844

22g. Accountant en RvC

	<i>Begroting 2014</i>	<i>Realisatie 2014</i>	<i>Realisatie 2013</i>
	€	€	€
Vergoeding voor de Raad van Commissarissen incl. reiskosten	41.500	41.928	34.005
Accountantskosten, kosten opstellen jaarrekening en financiële adviezen	14.025	19.025	19.795
Totaal	55.525	60.953	53.800

De Raad van Commissarissen bestaat uit dhr. W. de Boer, mw. M.C.E. van Dam-Mieras (sinds 1 januari 2014) en dhr. B.J. Groot.

24. Rentebaten

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Rabobank en ABN AMRO	0	18.308	12.462
Overige (rente)baten	0	2.850	0
Totaal	0	21.158	12.462

25. Rentelasten

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Bankkosten Rabobank en ABN AMRO	0	606	565
Betaalde rente / kosten fiscus	0	38	166
Totaal	0	644	731

26. Resultaat deelnemingen

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Aandeel in resultaat van deelnemingen	0	-1.148	0
Totaal	0	-1.148	0

Het negatieve resultaat van de 100% deelneming in Investeringsfonds Zeeland B.V. betreft met name de oprichtingskosten.

12 Bericht van de Raad van Commissarissen

Bericht aan de aandeelhouders,

Jaarrekening

De directie heeft de over het boekjaar 2014 opgemaakte jaarrekening voorgelegd aan de Raad van Commissarissen. Deze jaarrekening is gecontroleerd door Mazars Accountants en is voorzien van een goedkeurende controleverklaring. De Raad stelt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor de voorliggende jaarrekening, bestaande uit de balans per 31 december 2014 en de winst- en verliesrekening 2014, vast te stellen.

Financiën

De directie heeft in 2014 wederom gestuurd op het beheersen van de kosten. Daarnaast heeft het Rijk voor een periode van drie jaar additionele middelen beschikbaar gesteld aan Impuls. Hiermee zijn de vooruitzichten van financiering op middellange termijn duidelijk verbeterd.

Omdat de projectomvang van Impuls substantieel is, is het belangrijk dat er voldoende buffer is om eventuele risico's op te vangen. De commissarissen hechten er waarde aan dat de directie een voorziening getroffen heeft voor projectrisico's en dat de hoogte van deze voorziening jaarlijks beoordeeld wordt.

Impuls werkt op meerdere terreinen samen met verschillende partijen. We constateren dat het aantal ondernemingen dat betrokken is bij projecten toeneemt.

Korte terugblik en verwachtingen voor de toekomst

De commissarissen constateren met genoegen dat op verschillende terreinen verdere samenwerking tussen en met ondernemingen tot stand komt, waarbij de rol van Impuls die van verbinder en ondersteuner is. De commissarissen beschouwen dit als de essentie van de organisatie.

De interne organisatie van Impuls is het afgelopen jaar verder verbeterd. De voortgang van de projecten en de tussentijdse financiële (project)resultaten worden met behulp van de In het voorgaande jaar geïnstalleerde administratieve systemen intensief gemonitord en besproken met de projectleiders en de commissarissen. Hiermee is een solide basis geschapen om ontwikkelingen en kansen in de toekomst op te kunnen pakken.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen bestaat uit dhr. W. de Boer, mw. M.C.E. van Dam en dhr. B.J. Groot. Voorzitter van de Raad is de heer W. de Boer.

Overleg en besluitvorming

De commissarissen vergaderden in 2014 vijf keer met de directie. Tijdens de vergaderingen kwam een aantal vaste onderwerpen aan de orde, waaronder de strategie en toekomst van de vennootschap, de ontwikkeling van de organisatie, de vermogenspositie, de financiële resultaten en de (financiële) projectvoortgang. Naast de reguliere vergaderingen van de Raad van commissarissen zijn de commissarissen ook individueel actief in het verbinden van netwerken en het bijdragen aan de zichtbaarheid van Impuls.

De commissarissen stellen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor om de directie decharge te verlenen voor het gevoerde bestuur in het voorbije verslagjaar en de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht.

Dankbetuiging

De Raad van Commissarissen wil graag op deze plaats dank uitspreken naar de directie en medewerkers van Impuls voor de goede samenwerking, de inzet en de bereikte resultaten in 2014

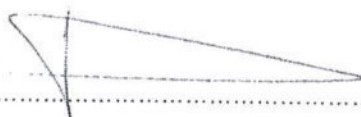
Middelburg, 20 april 2015

W. de Boer

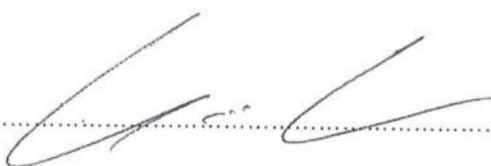
Voorzitter Raad van Commissarissen

Handtekeningen Raad van Commissarissen en directie

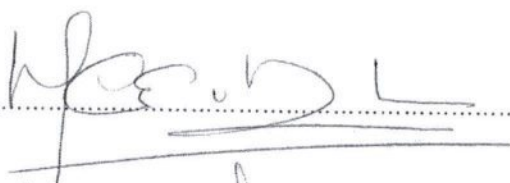
Dhr. W. de Boer:

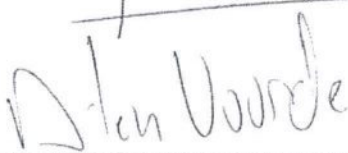
Dhr. B.J. Groot:

Mevr. M.C.E. van Dam-Mieras:

Dhr. J.D. ten Voorde:

13 Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de directie en Raad van Commissarissen van N.V. Economische Impuls Zeeland te Middelburg.

VERKLARING BETREFFENDE DE JAARREKENING

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2014 van N.V. Economische Impuls Zeeland te Middelburg gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de winst-en-verliesrekening over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE DIRECTIE

De directie van N.V. Economisch Impuls Zeeland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als zij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE ACCOUNTANT

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountants toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschatting neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.

DRUIVENSTRAAT 1 - 4816 KB BREDA
TEL: 088 27 72 100 - BREDA@MAZARS.NL
MAZARS PAARDEKOOPER HOFFMAN N.V.
STATISTIEK LAVENTILIE IS ROTTERDAM (NIVK ROTTERDAM) NR. 34399919

Praxity
MEMBER
GLOBAL ALLIANCE OF
INDEPENDENT FIRMS

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

ORDEEL

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van N.V. Economische Impuls Zeeland per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE BIJ OF KRACHTENS DE WET GESTELDE EISEN

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h vereiste gegevens zijn toegevoegd.

Breda, 6 mei 2015

MAZARS PAARDEKOOPEL HOFFMAN N.V.

W.J.W. van Egeraat RA

14 Statutaire winstbestemming

Artikel 20 luidt als volgt:

Lid 1

De vennootschap kan slechts dividenden betalen en andere uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.

Lid 2

De directie is bevoegd met voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen de na toepassing van het vorige lid aanwezige winst geheel of gedeeltelijk toe te voegen aan de reserves.

Lid 3

De na reservering als bedoeld in het vorige lid eventueel resterende winst staat ter beschikking van de algemene vergadering.

Lid 4

Voor zover de algemene vergadering niet besluit tot uitkering van winst over enig boekjaar, wordt die winst bij de reserves gevoegd.

Lid 5

De directie kan, met voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen, besluiten tot uitkering van een interim-dividend als vooruitbetaling op het over het betrokken boekjaar te verwachten dividend, indien aan het vereiste van lid 1 van dit artikel is voldaan en daarvan blijkt uit een tussentijdse vermogensopstelling, als genoemd in artikel 105 lid 4, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, welke vermogensopstelling moet worden gedeponneerd ten kantore van het Handelsregister binnen acht dagen na de dag waarop het besluit tot uitkering wordt bekend gemaakt. Op de uitbetaling van het interim-dividend is het bepaalde in lid 8 van dit artikel van overeenkomstige toepassing.

Lid 6

De algemene vergadering kan op grond van een door de Raad van Commissarissen goedgekeurd voorstel van de directie besluiten tot uitkeringen van winst- of ook ten laste van een voor uitkering vatbare reserve - in aandelen van de vennootschap of in certificaten daarvan, zulks onverminderd het in artikel 5 van deze statuten bepaalde.

Lid 7

Winstuitkeringen zijn binnen één maand na vaststelling door de algemene vergadering betaalbaar.

Lid 8

Winstuitkeringen waarover binnen vijf jaar na de dag waarop zij opeisbaar zijn niet is beschikt, vervallen ten bate van de vennootschap.

15. Resultaatbestemming 2014

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal worden voorgesteld het onverdeeld resultaat over 2014 toe te voegen aan de overige reserves. Dit voorstel is niet in de jaarrekening verwerkt.

Het onverdeelde resultaat is als volgt tot stand gekomen:

Resultaat boekjaar	<u>€ 72.655</u>
--------------------	-----------------

Bijlage 1 Overzicht materiële activa

Activum	Aanschaffingswaarden				Afschrijvingen					Boek- waarde op 31-12-2014
	Stand per 31-12-2013	Investe- ringen	Desinves- teringen	Stand per 31-12-2014	Per- cen- tage	Stand per 31-12-2013	Ten laste van 2014	Desinves- teringen	Stand per 31-12-2014	
	€	€	€	€		€	€	€	€	€
<u>Inventaris</u>	6.486	1.049	-	7.535		3.582	1.233	-	4.815	2.721
Meubilair inclusief kasten	6.486	1.049	-	7.535	20%	3.582	1.233	-	4.815	2.721
<u>ICT</u>	45.306	1.961	-	47.268		19.252	12.803	-	32.055	15.212
Kopieerapparatuur en telefonie	18.114	1.285	-	19.399	20%	1.082	3.623	-	4.705	14.694
Hardware	2.676	677		3.353	33%	1.827	1.008	-	2.835	518
ERP systeem (Afas)	24.516	-		24.516	33%	16.344	8.172	-	24.516	-
Totaal	51.793	3.011	-	54.803		22.834	14.036	-	36.870	17.933

Jaarverslag 2014

NV Economische Impuls Zeeland

Invest in Zeeland

Innovatiefinanciering

Ontwikkelen

Impuls

1

16

Welkom

Voorwoord

Inve
Zee

Dit is een print van het digitale jaarverslag, kijk hier voor het officiële verslag:

<http://jaarverslag.impulszeeland.nl>

Inhoud

Voorwoord	1
Invest in Zeeland	2
Innovatiefinanciering	5
Ontwikkelen	11
Biobased economy	11
Smart Delta Resources	17
Maintenance en Logistiek	19
Vrijetijdseconomie	24
Zorgeconomie	31
Toelichting jaarrekening 2014	34
Balans per 31 december 2014	35
Winst- en verliesrekening	36
Colofon	37

Voorwoord

Dick ten Voorde, algemeen directeur

‘Zeeuwse economie blijft sterk, maar er is werk aan de winkel’

Ten opzichte van de rest van Nederland houdt Zeeland economisch een sterke uitgangspositie. Actuele economische indicatoren geven een voorzichtig herstel aan. Dit wordt niet alleen weerspiegeld door signalen als een stijgende overslag in de Zeeuwse havens, maar ook door een groeiende lijst van bedrijven die interesse hebben om zich in Zeeland te vestigen. De film Zeeland Something Different laat duidelijk zien waarom juist Zeeland een interessante vestigingslocatie is.

Het beeld van een regio met een gezonde economische uitgangspositie wordt bevestigd in de Economische Atlas Zeeland 2014. Maar zelfs met deze uitgangspositie blijft er nadrukkelijk werk aan de winkel. Werk, omdat een economie zich voortdurend moet vernieuwen en er steeds nieuwe bedreigingen zijn. Impuls speelt hierin een belangrijke rol en neemt initiatief, trekt nieuwe bedrijven aan, helpt veelbelovende starters, verbindt partijen en ontwikkelt projecten.

Waar hebben we het dan over? Een van de sterke kanten van Zeeland is de krachtige en moderne industrie. Een belangrijke druk die deze industrie voelt is die van een verslechterende concurrentiepositie doordat de prijzen voor industrieel gas in Europa substantieel keer hoger liggen dan in de VS en het Midden-Oosten. Gevolg hiervan is dat nieuwe industriële investeringen vooral in die verre regio's plaatsvinden. Op initiatief van de

Zeeuwse industrie is, met ondersteuning en facilitering van Impuls, het platform Smart Delta Resources opgericht. Onder de vlag van dit platform wordt gezocht naar mogelijkheden van verdere optimalisatie door verregaande samenwerking: industriële symbiose.

De promotie- en acquisitietak Invest in Zeeland heeft in 2014 dertien bedrijven ondersteund. Dit levert naar verwachting 250 nieuwe arbeidsplaatsen op, en zo'n 200 arbeidsplaatsen blijven behouden over een periode van drie jaar. Innovatiefinanciering in Zeeland zit in de lift. Er is de afgelopen jaren, samen met veel regionale partners, een uitstekend functionerend systeem van instrumenten opgebouwd. Met een bewezen spin-off voor de Zeeuwse economie. Het verkrijgen van de Bad-status voor Domburg en Cadzand-Bad markeert het begin van de ontwikkeling om Zeeland op de kaart te zetten als 'gezonde regio'. In 2014 is de Zeeuwse Huiskamer gestart met drie woningen, in Goes, Terneuzen en Zonnemaire. Er haken steeds meer partijen aan en er is een begin gemaakt met de zoektocht naar een technologie-platform om diensten rond comfort, veiligheid en communicatie in de woningen mogelijk te maken. En zo zijn er nog vele projecten.

Kortom: er is meer dan voldoende werk aan de winkel! Impuls zal zich blijven inspannen om voor de verdere ontwikkeling van de Zeeuwse economie als motor en katalysator te fungeren.

Invest in Zeeland

In Zeeland moet je zijn!

Vanaf 2015 werkt het oude cluster Vestigen onder de naam Invest in Zeeland. Met deze nieuwe naam wordt Zeeland nog beter op de kaart gezet als aantrekkelijke vestigingsregio voor bedrijven. Bovendien maakt de naam in één oogopslag duidelijk waar Invest in Zeeland voor staat: het ondersteunen van bedrijven die zich willen vestigen in Zeeland. Met name in het contact met internationale bedrijven is deze nieuwe naam een belangrijke verbetering.

Waarmee kunnen we u van dienst zijn

Als Invest in Zeeland ondersteunen we bedrijven die zich willen vestigen in Zeeland. We maken het zo gemakkelijk mogelijk door uitgebreid advies te geven en ze gedurende het hele vestigingsproces te begeleiden. Bijvoorbeeld met fiscaal advies, arbeidsmarktvraagstukken en financieringsmogelijkheden. Op die manier nemen we veel werk uit handen. Daarnaast kunnen zij een beroep doen op ons groeiende netwerk. Door de juiste introducties en het leggen van waardevolle contacten in 'het Zeeuwse' ontstaan de juiste randvoorwaarden om als ondernemer succesvol van start te gaan. Ook bedrijven die overwegen uit te breiden binnen Zeeland kunnen met hun vragen bij Invest in Zeeland terecht.

Invest in Zeeland

Looptijd:	doorlopend
Betrokken partijen:	alle Zeeuwse gemeenten, NFIA, Provincie Zeeland, Zeeland Seaports, dienstverleners, maatschappelijke organisaties, makelaars en ontwikkelaars, regionale ontwikkelingsmaatschappijen, REWIN West-Brabant, bemiddelde en gevestigde bedrijven en alle clusters van Impuls
Rol Impuls:	initiatiefnemer, facilitator en verbinder
Waar:	Zeeland

De zichtbaarheid van Zeeland vergroten

De promotie van Zeeland als economisch aantrekkelijke vestigingsregio voor bedrijven vormt een belangrijk onderdeel van het werk van Invest in Zeeland. Daarbij wordt de strategische ligging van de provincie als 'Gateway to Europe', tussen de wereldhavens Rotterdam en Antwerpen, zoveel mogelijk benadrukt. Verder wordt de nadruk gelegd op de goede bereikbaarheid van Zeeland, de multimodale logistieke mogelijkheden en de aanwezigheid van de sterk ontwikkelde industrie en Agro/Food sector

Dat wat Zeeland bijzonder maakt

Naast deze stevige basis, beschikt Zeeland over een aantal onderscheidende kenmerken. Bijvoorbeeld de beschikbaarheid van reststromen en de toegang tot strategische partners, local heroes. Ook de aanwezigheid van voldoende milieuruimte, de mentaliteit en productiviteit van de beroepsbevolking zijn sterke punten van Zeeland.

(Internationale) Acquisitie vanuit sterkten

In 2014 is er een onderzoek uitgevoerd ten behoeve van een nieuwe acquisitiestrategie van Invest in Zeeland. Daarin is onder meer gekeken naar kansrijke geografische gebieden en segmenten. Uit het onderzoek is gebleken dat er binnen acquirierend Nederland een verschuiving van geografische

acquisitie naar sectorale acquisitie plaatsvindt. Hierbij zijn de sterke sectoren van een regio leidend. Verder blijkt dat de sectoren chemie en Agro/Food op dit moment goed ontwikkeld zijn in Zeeland en dat we hiervoor over een goede propositie beschikken. Dit bevestigt ook dat in het verleden de juiste keuzes zijn gemaakt door voor deze aandachtsgebieden te kiezen.

Verder zijn naar aanleiding van het onderzoek de Maritieme Industriële Toeleveranciers (MIT) als een betrekkelijk nieuwe sector benoemd. De MIT groep is voornamelijk opgebouwd uit scheepsbouw/-onderhoud, offshore wind en olie & gas. Vlissingen is inmiddels de belangrijkste haven gelegen aan de Noordzee voor offshore windactiviteiten en speelt een belangrijke rol op het gebied van scheepsbouw en olie & gas. Bij de acquisitie wordt de focus met name op de meer secundaire bedrijvigheid die niet direct kade gerelateerd is gelegd. Op deze manier zijn de activiteiten van Invest in Zeeland goed afgestemd met die van Zeeland Seaports.

Smart Delta Resources

Tot slot wordt voor de acquisitie gebruik gemaakt van de resultaten van het project Smart Delta Resources. Binnen dit project worden primaire processen van elf grote industriële bedrijven in de regio onderzocht op het gebied van energie- en grondstoffenverbruik. Vervolgens worden slimme koppelingen in beeld gebracht en een aantal concrete business cases opgesteld. Daar waar deze industriële symbiose aanknopingspunten biedt voor het laten aansluiten van complementaire bedrijven zal Invest in Zeeland zich hier zeker op richten.

Samenwerking met in Zeeland gevestigde bedrijven

In 2014 is er een eerste aanzet gemaakt met Current Investor Development (C.I.D.). Door het bezoeken en bevragen van reeds in Zeeland gevestigde bedrijven wordt geprobeerd hen vanuit Invest in Zeeland te ondersteunen bij mogelijke uitbreidingsinvesteringen. Hiermee kunnen de acquisitiekansen uit ontwikkelingen in het netwerk van de betreffende bedrijven in beeld worden gebracht.

Samen Zuidwest-Nederland op de kaart zetten

Om Zuidwest-Nederland op de kaart te zetten als aantrekkelijke vestigingsregio, werken we nauw samen met verschillende partners. Zo beheren we samen met REWIN West-Brabant de website www.uwpand.nl. Daar kunnen ondernemers en bedrijven bedrijfslocaties en bedrijf onroerend goed in Zuidwest-Nederland vinden. Ook met havenbedrijf Zeeland Seaports wordt intensief samengewerkt. Bijvoorbeeld in de ontwikkeling van de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone en met de deelname aan beurzen zoals de Provada in Amsterdam, de Transport Logistic beurs in München en de Fruit Logistica in Berlijn. Daarnaast weten de commercieel managers van Zeeland Seaports en acquireurs van Invest in Zeeland elkaar op dossierniveau steeds beter te vinden.

Invest in Holland

In 2014 is nog meer ingezet op de samenwerking met het Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA), onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken en verantwoordelijk voor het aantrekken van bedrijven naar Nederland. Dit heeft voor een uitbreidingsinvestering gezorgd. De inzet op strategische acquisitie in de topsectoren Food en Chemie heeft geleid tot het samenstellen van Nationale Acquisiteams (NAT's) waarbinnen NFIA en regiopartners 'de krachten bundelen in de gezamenlijke promotie en uitbreiding van de sectoren.

In 2014 is door het NFIA een nieuwe acquisitiestrategie (2015-2020) ontwikkeld. Daar heeft Invest in Zeeland een forse bijdrage aan geleverd. In deze strategie heeft ook de sectorale acquisitie een plek gekregen. Het is de ambitie van het NFIA en haar regiopartners om steeds meer als één acquisitieapparaat naar buiten te treden. Onder meer door eenduidig te communiceren, bijvoorbeeld over de behaalde resultaten, en door gezamenlijk zorg te dragen voor het op peil houden van het Nederlandse vestigingsklimaat. Het netwerk van NFIA en partners vergroot de slagkracht van Invest in

Zeeland, met name daar waar het de internationale acquisitie betreft. We blijven dan ook in 2015 investeren in dit netwerk.

Resultaten 2014

In 2014 heeft Invest in Zeeland dertien bedrijven ondersteund bij hun vestiging in Zeeland, hun uitbreidingsinvestering of bij het behoud van bedrijfsactiviteiten in Zeeland. Deze bedrijven hebben aangegeven dat zij verwachten over drie jaar gezamenlijk maar liefst ruim 450 werknemers in dienst hebben. Dit betreft alleen de directe werkgelegenheid, de indirecte werkgelegenheid is nog vele malen groter. Positief is dat het vooral om volledig nieuwe activiteiten gaat, zoals uitbreidingsinvesteringen, en niet om verplaatsing van bestaande activiteiten.

Vestigingen in de branches

- Energiemanagement
- Sport
- Aquacultuur
- Uitzendbureau
- Informatica/telefonie
- Video mapping/virtual reality
- Led-verlichting
- Zorg
- Bakkerijbedrijf
- Logistiek dienstverlener
- Meststoffen
- Uitzendbureau
- Import/export food

Verwachtingen voor 2015

Met de langzaam aantrekkende economie ontstaan nieuwe kansen voor Zeeland, al blijft er voldoende uitdaging om nieuwe bedrijven te interesseren voor vestiging in Zeeland. Verwacht wordt dat de bekendheid van Zeeland als economische vestigingsregio en beeldvorming over Zeeland zal verbeteren dankzij de nieuwe merknaam Invest in Zeeland. En door aansluiting bij het nationale acquisitienetwerk, de strategische acquisitie binnen de NAT's en door intensief gebruik te maken van social media. Dit is echter niet een proces van maanden, maar van jaren. De focus op de sectoren waar Zeeland goed in is en de ontwikkelingen op het gebied van Smart Delta Resources bieden voldoende kansen om in 2015 weer een mooi acquisitieresultaat te boeken.

Innovatiefinanciering

Voor starters met lef!

Ambitieuze starters met lef zijn erg waardevol voor Zeeland. Vernieuwingen en innovaties geven het bedrijfsleven steeds nieuwe impulsen. Er zijn verschillende initiatieven opgezet door Impuls in samenwerking met partners. Deze richten zich op de ondersteuning van innovatieve, startende mkb ondernemers. Het cluster Innovatiefinanciering helpt deze ondernemers op weg naar succes. Met de reeds opgedane kennis en voorbeeldprojecten als InnoGo! en DOK41 begeleidt, faciliteert en ondersteunt dit cluster innovatieve starters. Van een goed onderbouwd businessplan tot aan een werkend prototype.

InnoGo!

Looptijd project:	tot 2016
Betrokken partijen:	Provincie Zeeland, de Zeeuwse Rabobanken, Stichting ZIGZAG, Impuls, Unitron, DOW Benelux, Bio base Europe Pilot Plant, Prior Adviesgroep en een groot aantal andere partijen vanuit het Zeeuwse bedrijfsleven, kennisinstellingen en de overheid
Rol Impuls:	opzet, uitvoering, verantwoording en continuering programma
Omvang:	ca. € 2.400.000,-
Subsidieverstrekkers:	Provincie Zeeland, de Zeeuwse Rabobanken, Stichting ZIGZAG, RVO en Impuls
Waar:	Zeeland

Financieren, adviseren, begeleiden en coachen

InnoGo! financiert, adviseert, begeleidt en coacht technostarters en Biobased ondernemers in Zeeland bij het ontwikkelen van hun innovatie. Naast het bieden van ondersteuning heeft InnoGo! een uitgebreid netwerk binnen het bedrijfsleven en binnen de overheid en kennisinstellingen. InnoGo! is sterk in het leggen van de juiste verbindingen met de juiste partijen voor haar ondernemers.

Technostarters en Biobased

Het programma richt zich op technostarters en daarnaast op mkb-bedrijven en projectideeën binnen het thema Biobased. Het is hiermee uitgegroeid tot een krachtig financierings- en begeleidingsinstrument voor innovatieve Zeeuwse technostarters en Biobased ondernemers.

Een goede start

Een financiële bijdrage van Stichting ZIGZAG stelt InnoGo! ondernemers in staat om hun plannen aan te scherpen voordat ze deze aan de commissie presenteren. Zo faciliteert ZIGZAG bijvoorbeeld de technische haalbaarheid, marktonderzoek of coaching op een specifiek aspect van ondernemen. Op die manier hebben ondernemers een grotere kans van slagen om hun idee tot een commercieel succes te maken.

Resultaten 2014

- 12 starters toegelaten tot het programma InnoGo!
- Waarvan 9 technostarters en 3 biobased bedrijven
- Circa 30 nieuwe directe arbeidsplaatsen
- Ongeveer 12 indirecte arbeidsplaatsen

- 10 leningen aan ingestroomde starters toegezegd, met een totaalbedrag van 240.000 euro
- Hiervan is eind 2014 een bedrag van 132.000 euro uitbetaald
- Sinds de start in 2009 zijn in totaal 51 starters toegelaten tot het programma
- En is een totaalbedrag van ongeveer 1,3 miljoen euro aan leningen toegezegd
- 25 starters in de pijplijn voor 2015

Zeeuws Participatiefonds

Looptijd project:	doorlopend
Betrokken partijen:	Provincie Zeeland, ABN Amro en ZLM (aandeelhouders)
Rol Impuls:	uitvoerend bestuurder (namens Provincie Zeeland), fondsmanagement en administratie
Omvang fonds:	ruim € 1.000.000,-
Waar:	Zeeland

Een belangrijke schakel

Het Zeeuws participatiefonds (ZPF) vormt een belangrijke schakel bij financieringen, vooral als het gaat om risicovolle technologische ontwikkelingen. Het doel van dit fonds is het financieren van mkb-bedrijven die een mogelijke spin-off voor Zeeland hebben. Hierbij gaat het om een maximaal bedrag van 150.000 euro. Alle bedrijven komen hiervoor in aanmerking, behalve horeca en detailhandel.

Resultaten 2014

Er is in de periode vanaf 1 april 2014, het moment waarop de uitvoering van het fonds is belegd bij Impuls, gesproken met ongeveer twintig bedrijven. In 2014 zijn twee bedrijven gefinancierd en er zijn drie financieringsaanvragen in behandeling. Komt een bedrijf niet of niet direct in aanmerking voor financiering vanuit het ZPF, dan wordt gekeken of het bedrijf via het netwerk van Impuls op een andere wijze verder geholpen kan worden.

DOK41

Looptijd project:	2011 - 2015
Betrokken partijen:	Habitat Projectontwikkeling, L'escaut Woonservice, Rabobank Walcheren/Noord-Beveland, Gemeente Vlissingen, HZ University of Applied Sciences, Smart Services Boulevard, InnoGo!, Orionis Walcheren, Provincie Zeeland, Scalda, Stichting ZIGZAG, DELTA en Kenniswerf Zeeland
Rol Impuls:	projectpartner
Omvang:	€ 1.800.000,-
Financiering:	betrokken partijen, deelnemers DOK41 en OP-Zuid
Waar:	Kenniswerf Zeeland (Vlissingen) met aantrekkingskracht voor heel Zeeland

Broedplaats voor innovatieve starters

DOK41 is dé plek voor innovatief en creatief ondernemerschap in Zeeland. Innovatieve technostarters en jonge bedrijven uit de creatieve industrie vinden hier huisvesting en ondersteuning. Door een divers aanbod aan flexibele huisvesting met begeleiding en coaching, kennissessies, workshops en netwerkevents ontstaat een optimale voedingsbodem om jonge en groeiende bedrijven te ondersteunen bij hun groei en ontwikkeling.

Resultaten 2014

In 2014 hebben maar liefst zestien nieuwe bedrijven zich gevestigd in DOK41, waarvan vijf innovatieve technostarters en elf ondernemers uit de creatieve industrie. Het totaal aan bedrijven kwam, met dertien innovatieve technische ondernemingen en achttien bedrijven uit de creatieve sector, op eenendertig te staan. Zeventien van de achttien vaste werkplekken zijn aan creatieve ondernemers verhuurd, zes van de zeven kantoren bezet en vijftien van de zestien loods- en productie-units zijn verhuurd. Een succesvol jaar dus voor de broedplaats!

Delen van kennis en ervaring

Het succes zit mede in de vele drukbezette sessies gericht op het delen van kennis en ervaring, het bevorderen van kruisbestuiving binnen en buiten de broedplaats en de verschillende netwerkevenementen, zoals de Kenniswerklunch die wekelijks gemiddeld veertig gasten aantrekt. De combinatie van een open dag met een innovatie evenement bood in mei meer dan honderd gasten een interactief en prikkelend programma.

Verwachtingen voor 2015

De toekomst van DOK41 ziet er inhoudelijk rooskleurig uit. De looptijd van de OP-Zuid projectperiode is verlengd tot en met juni 2015. Hierdoor ontstaat er meer ruimte voor het creëren van een zelfstandig concept. De door partners breed gesteunde plannen voor de broedplaats liggen klaar om in 2015 verder te worden ontwikkeld.

Techno, Kwantitatief resultaat innovatieve (techno) starters DOK41 vanaf 2011

- 20 ondersteunde startende en kleine bedrijven jonger dan vijf jaar
- 15 samenwerkingsverbanden tussen bedrijven en kennis-/ researchinstellingen
- 67 direct gecreëerde arbeidsplaatsen
- 69 indirect gecreëerde arbeidsplaatsen
- 136 bruto gecreëerde arbeidsplaatsen

Creatief, Kwantitatief resultaat innovatieve (techno) starters DOK41 vanaf 2013

- 18 ondersteunde startende en kleine bedrijven jonger dan vijf jaar
- 43 direct gecreëerde arbeidsplaatsen
- 18 indirect gecreëerde arbeidsplaatsen
- 61 bruto gecreëerde arbeidsplaatsen

Operationeel Programma Zuid-Nederland

Looptijd project:	genoemde vrijval was alleen in 2014, het nieuwe OP-Zuid programma start in 2015
Betrokken partijen:	Provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland, LIOF, BOM, Stimulus en Impuls, daarnaast diverse mkb-bedrijven en kennisinstellingen uit de regio
Rol Impuls:	eerste aanspreekpunt, begeleiding ondernemers bij de aanvraag, aanscherpen business case en toelichting aanvraag bij de besluitvorming door de deskundigencommissie
Omvang:	de tender had een omvang van € 8.250.000,-
Financiering:	EFRO, Europese middelen, de uren van Impuls werden grotendeels betaald vanuit het lopende OP Zuid/ Innovatie Zuid programma

Stimuleren van innovatie

Het doel van het Operationeel Programma Zuid-Nederland 2007-2013 (OP-Zuid) is het stimuleren en vergroten van de innovatiekracht van mkb-bedrijven in Zuid-Nederland. Vanaf 1 september 2014 konden mkb-ondernemers uit Zeeland, Noord-Brabant en Limburg een aanvraag indienen voor innovatieve projecten waarbij een totaalbedrag aan EFRO subsidie van 8.250.000 euro beschikbaar was.

Resultaten 2014

In 2014 heeft Impuls met zestig Zeeuwse bedrijven contact gehad over innovatieplannen en een mogelijke koppeling met een OP-Zuid subsidie. Uiteindelijk zijn twintig bedrijven begeleid bij de uitwerking van projectplannen en het indienen van een aanvraag. In totaal zijn op de eerste dag van de openstelling maar liefst 178 subsidieaanvragen ingediend voor een bedrag van ruim 45 miljoen euro subsidie.

Na loting zijn ca. 50 aanvragen beoordeeld en 32 projecten goedgekeurd. Voor Zeeland heeft dat geresulteerd in zes gehonoreerde projecten. De bedrijven ontvangen in totaal een bijdrage van 992.075 euro aan subsidie en dragen minimaal een zelfde bedrag bij om de innovaties mogelijk te maken.

Zeeland Financial Matching

Looptijd project:	2014 en 2015, met een uitloop naar 2016
Betrokken partijen:	Impuls in de uitvoering, daarnaast de Zeeuwse mkb-ondernemers en intermediaire partijen als banken, accountants en financiële experts
Rol Impuls:	Impuls verzorgt de uitvoering van de regeling en het projectmanagement
Omvang:	ca. € 117.500,- per jaar
Subsidieverstrekkers:	Provincie Zeeland, Stichting ZIGZAG en Impuls
Waar:	Zeeland

De helpende hand bij financieringsvraagstukken

Zeeuwse innovatieve startende ondernemers en groeiers uit het mkb kunnen voor een grotere kans op financiering hulp vragen bij Zeeland Financial Matching (Zeeland FM). Er vinden één-op-één gesprekken plaats om de financieringsvraag van de ondernemer duidelijk te stellen en de ondernemer bewust te maken van zijn situatie. Het doel is om bedrijven te helpen en de realisatie van financieringen te bevorderen door inzet van bijvoorbeeld een financieel expert. Kansrijke ondernemers die klaar zijn voor een investering worden bovendien gekoppeld aan passende financiers.

Ondernemersbijeenkomsten

Via een aantal ondernemersbijeenkomsten heeft Impuls de regeling direct aan ondernemers kunnen toelichten. Bijvoorbeeld tijdens de netwerkavond van Zeeland Business waar meer dan honderd ondernemers en intermediaire partijen aanwezig waren.

Resultaten 2014

In 2014 is met twintig mkb-ondernemers individueel contact geweest over financiering of ondersteuning van Zeeland FM. Er is een inventarisatie gemaakt van de daadwerkelijke financieringsbehoefte en kennis/competenties van de ondernemer om een financieringsaanvraag op te stellen. Uiteindelijk zijn er zeven cases toegekend in 2014, waarvan er één in 2014 gefinancierd is voor een bedrag van 160.000 euro. De andere zes cases dienen in 2015 hun financieringsaanvraag in.

Kenniswerf Zeeland

Looptijd project:	2012 – 2015
Betrokken partijen:	bedrijfsleven, kennisinstellingen, ontwikkelingsmaatschappijen en overheden
Rol Impuls:	penvoerder, aanjager en ontwikkelaar van economische projecten, acquisitie
Omvang:	€ 355.000,- (4 jaar)
Waar:	Zeeland

Stimuleren van innovatie, ondernemerschap en werkgelegenheid

Kenniswerf Zeeland is dé plek voor innovatie in Zeeland. Samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid staat centraal. Innovatie, ondernemerschap en werkgelegenheid worden vanuit Kenniswerf Zeeland gestimuleerd.

Missie Stichting Kenniswerf Zeeland

Stimuleren van innovatie en ondernemers helpen met het starten en laten doorgroeien van hun bedrijf. Deze missie wordt bereikt door:

- Ondersteuning voor innovatieve startups: coaching, evenementen en financiering.
- Open innovatie en onderzoek: gezamenlijke initiatieven met het mkb, lokale industrie en kennisinstellingen en het stimuleren van kruisbestuiving.
- Aantrekkelijk vestigingsklimaat: het realiseren van de juiste fysieke omgeving voor kennisintensieve en innovatieve bedrijven en het aantrekken van nieuwe vestigers naar de Kenniswerf (en Zeeland).

Resultaten 2014

Een greep uit de resultaten van de afgelopen jaren:

- Afgelopen 3 jaar 33 nieuwe startende bedrijven binnen DOK41
- Afgelopen 2 jaar 15 nieuwe bedrijven op de Kenniswerf
- Samen hebben deze bedrijven gezorgd voor ruim 250 nieuwe arbeidsplaatsen in de regio
- 10 innovatieve projecten opgestart tussen bedrijven en kennisinstellingen
- 15 onderzoeksvragen van bedrijven ondergebracht bij kennisinstellingen
- Groei aantal studenten laatste 5 jaar van 6.000 naar ruim 7.300 studenten.
- Opzet van onderzoeksinstituten en kenniscentra binnen de HZ
- Een explosieve groei van toegepast onderzoek (HZ) met nu ruim 50 onderzoekers (>35 fte)
- Explosieve groei van aantal medewerkers in 5 jaar van 1.600 naar 2.500 (uitbreiding en nieuwe vestigers)

Plannen voor 2015

De organisaties Kenniswerf Zeeland en DOK41 gaan vanaf 1 juli 2015 verder in één stichting: Stichting Kenniswerf Zeeland.

Zeeuws Investeringsfonds (ZIF)

Looptijd project:	vanaf 2012
Betrokken partijen:	zes private investeerders, Impuls, Stichting ZIGZAG, Provincie Zeeland en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Rol Impuls:	aandeelhouder
Omvang:	€ 8.000.000,-
Waar:	Nederland, primair Zeeland

Hét fonds voor innovatieve technostarters

Het Zeeuws Investeringsfonds is een fonds voor innovatieve technostarters met een forse groeipotentie. Het doel is om deze ondernemers van risicokapitaal (aandelen en achtergestelde leningen) te voorzien voor groei van de onderneming. Participaties liggen tussen de 250.000 en 1.000.000 euro. Het fonds richt zich vooral op de financiering van nieuwe risicovolle technologische ontwikkelingen.

Impuls is als initiatiefnemer en als één van de acht aandeelhouders nauw betrokken bij het fonds. Daarnaast heeft de fondsmanager van het ZIF periodiek overleg met ZIGZAG, InnoGo! en het Zeeuws Participatiefonds om Zeeuwse casussen door te nemen.

Resultaten 2014

In 2014 zijn vier nieuwe participaties afgesloten. In 2013 was reeds geïnvesteerd in Leds Progress, die gevestigd is in DOK41. In de portefeuille zijn nu vier deelnemingen. De vier nieuwe participaties zijn buiten Zeeland gevestigd. De productie van één van de deelnemingen vindt in Zeeuws-Vlaanderen plaats. Dit betreft een apparaat voor oogdiagnostiek.

Revolverende fondsen

Looptijd project:	vanaf 2013/2014
Betrokken partijen:	Provincie Zeeland, RVO, Impuls en marktpartijen
Rol Impuls:	onderzoeken nieuwe mogelijkheden voor revolverend financieren
Waar:	Zeeland

Van subsidiëren naar investeren

Bedrijven hebben voor de financiering van hun innovaties en groei, naast bancaire financiering, risicodragend vermogen en soms subsidies nodig. Overheden hanteren een beleid om steeds meer te willen investeren in plaats van subsidiëren. In dit lopend traject onderzoekt Impuls de vraag naar risicokapitaal en de mogelijkheden om het aanbod te laten aansluiten bij de vraag. De benutting van de huidige instrumenten laten zien dat er behoefte is aan continuering van deze instrumenten en uitbreiding daarvan. Impuls kijkt daarbij hoe andere instrumenten van overheden zoals bijvoorbeeld de vroege fase financiering van RVO, en marktpartijen hierbij aansluiten.

Resultaten 2014

In 2014 heeft Impuls een dochter opgericht met als doel om de huidige revolverende instrumenten in onder te brengen. Daarmee is tevens een basisstructuur gecreëerd om later verder te kunnen ontwikkelen. Tevens zijn de bevindingen over revolverend financieren ingediend als input voor het coalitieakkoord van de Provincie Zeeland.

Ontwikkelen – Biobased Economy

Biobased Delta aan de top

De Biobased Delta wil aan de top staan als het gaat om groene grondstoffen, groene bouwstenen voor de chemie en vergroening van de procesindustrie. In Zeeland zijn veel agro-food en chemische bedrijven gevestigd. Deze hebben gemeen dat zij veel energie en (fossiele) grondstoffen zoals olie verbruiken. In een biobased economy maken weinig ruwe bestanddelen langzaamaan plaats voor groene grondstoffen. Een volledig biogebaseerde economie vergt wel een lange adem en daarvoor is nog veel innovatie en onderzoek nodig. Het cluster zoekt daarom een balans tussen projecten die op korte en lange termijn tot business en verbetering van de economische structuur leiden.

Industriële Algenteelt

Looptijd project:	2011-2014
Betrokken partijen:	Yara, Zeeland Refinery, Sagro, Dow, Heros, Hogeschool Zeeland, Avans, BOM, Rewin, Lambweston Meijer, Algaelink, Zeeland Aquacultuur en Impuls
Rol Impuls:	penvoerder en projectcoördinator
Omvang:	€ 1.800.000,-
Financiering:	Ministerie van Economische Zaken, provincies Zeeland en Noord-Brabant
Waar:	Zeeland

Algenkweek op afvalwater

Een aantal algen bevat de bijzondere kwaliteit om afvalwater te kunnen zuiveren. De algen gebruiken de afvalstoffen in het water als voedsel om te groeien. Met een groot aantal Zeeuwse bedrijven is gedurende de looptijd van het project gekeken of proces- en afvalwater vanuit de industrie geschikt is om algen op te kweken. Bij Lambweston Meijer heeft een pilot gedraaid, waarbij op afvalwater van de fabriek algen werden gekweekt. Deze algen gingen vervolgens naar Zeeland Aquacultuur om oesters op te laten groeien. Op kleine schaal zijn de projectpartners erin geslaagd om de kringloop te sluiten. Voor grootschalige realisatie moet nog een aantal technische drempels worden overwonnen.

Biobased Infra

Looptijd project:	2014-2015
Betrokken partijen:	H4A, Asphalt Kennis Centrum, Cargill, CRH, Heijmans, Rijkswaterstaat Zeeland, Waterschap Scheldestromen, Zeeland Seaports, Grontmij, Cementbouw, Struijk Verwo, Cradle Crops, Wageningen-FBR en Impuls
Rol Impuls:	penvoerder en adviseur
Omvang:	€ 584.950,-
Financiering:	Ministerie van Economische Zaken en Provincie Zeeland
Waar:	Zeeland

Bio-asfalt en vezelbeton

Het project Biobased Infra ontwikkelt concrete technieken en producten binnen de Zeeuwse infrawereld. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van bio-asfalt uit lignine. Dit is een lijmstof die uit natuurlijke materialen als stro kan worden gewonnen. Hiernaast wordt momenteel gewerkt aan een nieuw vezelbeton (met olifantsgras) en wordt in beeld gebracht welke producten je met die biomassa (zoals snoeihout en bermgras) zou kunnen ontwikkelen en of dit opweegt tegen de kosten van het inzamelen er van.

Resultaten 2014

In 2014 zijn op kleine schaal nieuwe producten ontwikkeld zoals asfalt met lignine en beton met olifantsgras. Verder is de biomassa in de Zeeuwse infrastructuur van grote partners in kaart gebracht. Dit om te kijken of het bedrijfsleven dit kan gebruiken voor de ontwikkeling van biobased producten voor de infrastructuur.

Mkb verkenning Biobased Economy

Looptijd project:	najaar 2013 tot zomer 2014
Betrokken partijen:	Impuls, i.s.m. InnoGo! en de Zeeuwse gemeenten
Rol Impuls:	initiatiefnemer en organisator
Omvang:	eigen arbeid
Waar:	Zeeland

Bijeenkomst over subsidie- en financieringsmogelijkheden

Zeeuwse mkb-bedrijven die mogelijk interesse hebben in de biobased economy zijn in overleg met de gemeenten in kaart gebracht. Ze zijn aangeschreven en uitgenodigd voor een bijeenkomst over subsidie- en financieringsmogelijkheden voor innovaties op het gebied van biobased economy. Impuls heeft dit samen met InnoGo! georganiseerd. Ook zijn er diverse bedrijven bezocht om te verkennen of ze interesse hebben in een ketenproject op het vlak van biobased economy.

AlgaeBiotech

Looptijd project:	2013-2014
Betrokken	partijen: CSM, Algae Biotech en Impuls
Rol Impuls:	Adviseur
Omvang:	€ 452.000,-
Financiering:	€ 226.000,-
Waar:	Goes

Algenkweek op suikerwater

CSM en AlgaeBiotech hebben onderzocht of op het suikerrijke afvalwater van CSM algen kunnen worden gekweekt, die rijk zijn aan omega-3 vetzuren. Op basis daarvan kunnen nieuwe producten worden ontwikkeld voor toepassing in aquacultuur.

Resultaten 2014

AlgaeBiotech heeft geconstateerd dat het mogelijk is het suikerrijke afvalwater van CSM hiervoor te gebruiken en dat de alg een rijke bron is van omega-3 vetzuren, die goed toepasbaar is in visteelt. Het project is afgerond en er wordt gekeken of een opschaling economisch haalbaar is.

SPARK-UP

Looptijd project:	januari 2013 – december 2015
Betrokken partijen:	Arkema BV, North Seaweed BV, Wageningen Universiteit & Research Centre (instituten PRI en FBR)
Rol Impuls:	projectontwikkeling, hulp bij subsidieaanvraag en opstart van het project
Omvang:	€ 660.000,-
Financiering:	€ 300.000,- van de Provincie Zeeland
Waar:	Sloegebied, Vlissingen

Bruikbare stoffen in zeewieren

Zeewieren kunnen door het bedrijfsleven prima worden benut voor diverse toepassingen. Ze bevatten namelijk stoffen die interessant kunnen zijn voor bijvoorbeeld gebruik als chemische bouwsteen. Samen met Wageningen Universiteit & Research Centre onderzoekt Arkema de mogelijkheden hiervan. Partner North Seaweed is actief in het opbouwen van een afzetmarkt in de food-sector voor zeewierproducten in Nederland en wil de kennis die tot stand komt benutten voor verdere productontwikkeling in samenwerking met Arkema. De betrokken partijen proberen in Zeeland op deze manier een keten neer te zetten van productie tot en met verwaarding van zeewier. Er is al veel bekend op laboratoriumniveau, maar voor opschaling van de productie is meer onderzoek nodig. Daarvoor wordt deze pilot opgezet.

Resultaten 2014

Vanaf het najaar 2013 hangen de eerste wieren in het waterbassin. Diverse onderzoeksvragen en teelt protocollen rondom teeltcondities, zeewiersoorten en productiviteit zijn in 2013 en 2014 uitgewerkt. Gedurende het jaar zijn de teeltresultaten stelselmatig gemonitord. Aanvankelijk liep de teelt moeilijker dan verwacht door problemen met de waterkwaliteit en microalgengroei. Het installeren van een UV-apparaat en laboratoriumexperimenten met Oosterschelde- en Westerscheldewater hebben tot een herziene startup van de teelt van Ulva (groenwier) en Laminaria (bruinwier) in de tweede helft van 2014 geleid. In 2015 moet dit leiden tot bruikbare inzichten voor de semi-gecontroleerde teelt van zeewier. In dat jaar staat ook de bioraffinage van het zeewier en de nadere uitwerking van business cases centraal.

Biobased Vouchers

Looptijd project:	2014 - 2015
Betrokken partijen:	Allplast, AE3 Consultancy, Smith & Smith, Van de Louisa, Gebroeders van Duijn B.V., Dragon Plastics, Baviwe, 3F Frozen Fisch Foods BV, Van Antwerpen Milieutechniek BV, Machinefabriek Bakker VOF, Van de Bilt zaden en vlas BV, SieTec Industrial Automation en Jansen Tholen
Rol Impuls:	samen met de Kamer van Koophandel uitvoerder van de voucher regeling
Omvang:	€ 100.000,-
Financiering:	Provincie Zeeland
Waar:	Zeeland

Kansen voor ondernemers

De Biobased Economie biedt kansen voor mkb'ers. Het is een uitdaging om in een nieuwe markt met nieuwe technologieën rendabele business cases op te zetten. Dit vergt verschillende stappen voor innovatie en opbouw van kennis. Samen met de Provincie Zeeland is daarom een vouchersysteem ontwikkeld. Het doel hiervan is om nieuwe biobased ideeën te toetsen op haalbaarheid en de realiseerbaarheid te versnellen. Met de vouchers kunnen bedrijven kennis inkopen of een demo bouwen.

Er zijn twee soorten vouchers: de opstapvoucher van maximaal 5.000 euro en de doorpakvoucher van maximaal 10.000 euro. Voor de doorpakvoucher is er een cofinancieringsverplichting van 50 procent. Indien een bedrijf verder wil investeren in biobased ontwikkelingen kan InnoGo! daarvoor een lening verstrekken.

Resultaten 2014

Er zijn in 2014 veertien vouchers verstrekt. Met de in 2015 reeds verstrekte vouchers is het budget uitgeput. Provincie Zeeland, Impuls en de Kamer van Koophandel kijken hoe in de komende jaren een vervolg hieraan kan worden gegeven.

BERST: Building Regional Bioeconomies

Looptijd project:	november 2013 - december 2015
Betrokken partijen:	Asociación Madrid Plataforma de la Biotecnología, Biobased Delta, BioCampus Straubing GmbH, Fundación Parque Científico de Madrid (FPCM), Keski-Suomen litto, Regional Council of Central Finland, Region of Western Macedonia, Westland/Zuid-Holland, Cambridge Econometrics Limited (CE), Centre for Research and Technology Hellas (CERTH), Fachagentur Nachwachsende Rohstoffe e.V. (FNR), Flemish Institute for Technological research (VITO), Imperial College of science, technology and medicine (IC), JAMK University of Applied Sciences, University of Ljubljana en Wageningen UR
Rol Impuls:	regionale partner
Omvang:	€ 1.300.000,-
Financiering:	Europese Unie en FP7
Waar:	Europa

Verkenning mogelijkheden bio-economie

BERST is een Europees onderzoeksproject gefinancierd door de Europese Unie. Wageningen UR trekt dit onderzoek. De mogelijkheden van de bio-economie in EU regio's worden in dit project verkend. Goede cases dienen als voorbeeld om de haalbaarheid in te schatten. BERST ontwikkelt aan de hand daarvan regionale profielen met als doel:

- Adviseren over hoe het bio-economische potentieel van regio's het beste benut en vergroot kan worden via de ontwikkeling van SMART strategieën;
- Stimuleren van interacties tussen stakeholders binnen regio's, via de oprichting van een Europees bio-regionaal netwerk.

Impuls neemt, namens Biobased Delta, deel aan dit project. Het doel hiervan is om de Biobased Delta in Europa op de kaart te zetten en nieuwe biobased regio's te ontmoeten. Deelname en kennis

van andere regio's biedt inspiratie voor nieuwe ontwikkelingen en kan de basis vormen voor gezamenlijke Europese projecten door bedrijven uit diverse regio's.

Resultaten 2014

In 2014 zijn grote vorderingen gemaakt in het vaststellen van criteria en indicatoren van regionale bio-economieën en in het inventariseren van instrumenten en maatregelen die de bio-economie bevorderen. Tevens is gestart met de opbouw van een regionaal netwerk.

Biomassa voor verwarming glastuinbouw Schouwen-Duiveland

Looptijd project:	2014 – nog onbekend
Betrokken partijen:	Glastuinbouwbedrijf gebr. van Duijn BV, Glastuinbouwbedrijf D.T. Van Noord Tomaten BV, Glastuinbouwbedrijf Kwekerij de Grevelingen V.O.F., HABO Hoveniers BV, Afval Service Zeeland BV
Rol Impuls:	mede-ontwikkelaar en facilitator
Financiering:	€ 5.000,- via Biobased Voucherregeling (Uitvoeringsbureau Biobased Zeeland) voor haalbaarheidsonderzoek.
Waar:	Gemeente Schouwen-Duiveland

Jaarlijks is er een grote hoeveelheid snoeihout beschikbaar op Schouwen-Duiveland. Dit snoeihout is voornamelijk afkomstig van recreatieterrein en grond van Rijkswaterstaat of andere grootgrondbezitters. Met dit snoeihout en mogelijk andere houtstromen, kan mogelijk een houtgestookte verbrandingsinstallatie ingezet worden voor de verwarming van glastuinbouwbedrijven. Met deze gezamenlijke benutting van biomassa kan de huidige energievoorziening van de glastuinbouwbedrijven op basis van aardgas, gedeeltelijk vervangen worden.

De betrokken bedrijven hebben een lokale binding en willen onderzoeken of het bedrijfseconomisch mogelijk is om een biomassaketen op te zetten en hiermee een eerste stap te zetten richting een energieneutraal Schouwen-Duiveland in 2025. Om te bekijken of er investeringen gedaan kunnen worden, dient er naast de technische haalbaarheid ook gekeken te worden naar de economische haalbaarheid. Hierbij spelen vraagstukken zoals hoe de houtgestookte installatie geïntegreerd kan worden in de bestaande glastuinbouwbedrijven, inventarisatie van hoeveelheden en beschikbaarheid biomassastromen, de kostprijs van biomassa, financiering van de installatie, etc.

Resultaten 2014

Begin 2014 is gestart met het bezoeken van bedrijven die reeds ervaring hebben met het exploiteren van een houtgestookte installatie om zo een eerste indruk te krijgen van de investeringen en de ervaringen. Hierna is er een energie technische haalbaarheidsstudie verricht waarbij is gekeken naar de energieprofielen van de verschillende glastuinbouwbedrijven. Hierbij is gekeken naar de economische haalbaarheid en de gevoeligheden. Dankzij een kostenindicatie van potentiële biomassaleveranciers en van de transporteur lijkt er een business case mogelijk te zijn. Op basis hiervan is besloten om de benodigde investeringen en investeringsvormen verder te onderzoeken. Ook worden verdere mogelijkheden voor financiële ondersteuning vanuit subsidieregeling SDE+, stimulering voor duurzame energieproductie onderzocht.

De Biobased Delta/ Uitvoeringsbureau Zeeland

De Biobased Delta is een stichting waarin bedrijven, overheden en kennisinstellingen samenwerken om de biobased economy in Zuidwest Nederland te bevorderen. Biobased Delta heeft een business plan gemaakt voor de periode 2014-2018. In dit businessplan zijn drie hoofdthema's benoemd waarop Biobased Delta Europees koploper wil worden.

1. Groene grondstoffen
2. Groene bouwstenen voor de chemie
3. En vergroening van de procesindustrie

Impuls ondersteunt Biobased Delta bij deze ambities door projectontwikkeling en business development in Zeeland te faciliteren. Impuls neemt deel in een kernteam die de directeur van Biobased Delta ondersteunt. Voor een goede afstemming binnen Zeeland is het Uitvoeringsbureau Biobased Zeeland opgericht. Hier stemmen Zeeland Seaports, Provincie Zeeland, Kamer van Koophandel, ZLTO, Wageningen UR, Center of Expertise Biobased Economy van de Hogeschool Zeeland en Avans en Impuls plannen en projecten met elkaar af.

Ontwikkelen – Smart Delta Resources

Uitwisseling van energie en grondstoffen

Het platform Smart Delta Resource (SDR) is een gezamenlijk initiatief van elf energie- en grondstof intensieve industriële bedrijven in de Delta regio. In 2013 zijn deze bedrijven een platform gestart om te kijken of het mogelijk is om onderling energie en grondstoffen uit te wisselen. De sectoren chemie, energie, food en staal werken hierbij samen om industriële verbindingen – symbiose - te definiëren en uit te bouwen tot concrete business cases. Hiermee kan de concurrentie op de wereldmarkt worden vergroot en kunnen tevens ecologische en maatschappelijke verbeteringen worden gerealiseerd. Het platform kan een belangrijke bijdrage leveren in het totale transitie proces naar een cyclische economie, voor zowel bestaande fossiel gebaseerde industrieën maar tevens voor toekomstige hernieuwbare energie en grondstoffen gebaseerde industrieën.

Memorandum of Understanding

Looptijd project:	2014-2015
Betrokken partijen:	ArcelorMittal Gent, Cargill, Suiker Unie, Delta, Dow, ICL-IP, LambWeston-Meijer, SABIC, Trinseo (voorheen Styron), Yara, Zeeland Refinery, Zeeland Seaports en Provincie Zeeland
Rol Impuls:	ondersteunen en faciliteren
Omvang:	€ 450.000,-
Financiering:	Industrie consortium, Provincie Zeeland, Ministerie van Economische Zaken en SDR budget
Waar:	Zuidwestelijke Delta-regio (inclusief West-Brabant en Noord-Vlaanderen)

Samenwerking tussen bedrijven

Begin 2014 is een formeel Memorandum of Understanding (MoU) opgesteld. Hierin staan de doelstellingen, afspraken en de industrieën die deelnemen aan SDR. De bedrijven gaan voor minimaal twee jaar samenwerken.

Resultaten 2014

De deelnemende bedrijven zijn een officieel samenwerkingsverband aangegaan. Door samenwerking over de grenzen van individuele bedrijven en industriële sectoren heen is er meer gezamenlijke waarde voor de industrie als geheel te behalen. Door samenwerking is het mogelijk te kijken naar synergie en naar slimmere oplossingen voor inzet van energie- en grondstoffen.

TPTA project

Looptijd project:	2014-2015
Betrokken partijen:	ArcelorMittal Gent, Cargill, Suiker Unie, Delta, Dow, ICL-IP, LambWeston-Meijer, SABIC, Trinseo (voorheen Styron), Yara, Zeeland Refinery, Zeeland Seaports en Provincie Zeeland
Rol Impuls:	ondersteunen en faciliteren
Omvang:	€ 450.000,-
Financiering:	Industrie consortium, Provincie Zeeland, Ministerie van Economische Zaken en SDR budget
Waar:	Zuidwestelijke Delta-regio (inclusief West-Brabant en Noord-Vlaanderen)

Het Total Process and Technology Assessment (TPTA) project, is een diepgaande analyse/studie onder de aangesloten bedrijven van SDR om te onderzoeken wat de exacte energie en reststromen zijn van de bedrijven. Op deze manier is een duidelijk inzicht verkregen in mogelijke industriële verbindingen. Wat een reststof voor de één is, kan een grondstof voor een ander bedrijf worden. Voor dit project is er een opdracht weggelegd bij een extern bureau (ECN), die de kennis had voor de inventarisatie van rest- en energiestromen te onderzoeken bij bedrijven. Bedrijven hebben inzicht gegeven in hun processen en reststromen waardoor de mogelijke verbindingen gelegd konden worden.

Resultaten 2014

Uit deze analyse zijn in 2014 180 ideeën gegenereerd die tijdens workshop bijeenkomsten zijn beoordeeld en gesorteerd. Hieruit is een lijst met twintig ideeën voortgekomen. Voor deze ideeën worden de business cases in 2015 verder uitgewerkt. Het betreft casussen rond voor de industrie belangrijke grondstoffen als waterstof, koolmonoxide, water, zouten en reststromen met hoge calorische waarde.

Power to Steam

Looptijd project:	2014 – 2015
Betrokken partijen:	Zeeuwind, Dow, Delta Netwerkbedrijf, Yara, DWA, Impuls en ISPT (Institute for Sustainable Process Technology)
Rol Impuls:	aanjager, projectontwikkelaar
Omvang:	circa € 450.000,- (koepelproject ISPT met 5 business cases, waaronder Power to Steam)
Financiering:	€ 50.000,- vanuit de tender Systeemintegratie binnen de TKI topsector Energie
Waar:	Zeeland

Benutten van elektriciteit overschotten

Is het mogelijk om een overschot aan elektriciteit toch te benutten? Met het project Power to Steam kan een teveel aan bijvoorbeeld duurzame energie zoals uit zon en wind, door stoomrecompressie worden ingezet om zonder aardgas stoom te maken. Het niet gebruikte aardgas wordt daarmee ‘gebufferd’ in het aardgasnet. Dit biedt kansen voor aanbieders van bijvoorbeeld windenergie, zoals Zeeuwind om tijdens een periode van elektriciteitsoverschot toch een redelijke prijs voor de aangeboden elektriciteit te krijgen.

Resultaten 2014

Vanaf het voorjaar 2013 werkt Impuls samen met de windcoöperatie Zeeuwind, Dow, Delta Netwerkbedrijf, Yara en onder andere ECN en TU Delft aan een consortium rondom het thema Power to Storage. Eind 2013 is gezamenlijk een onderzoek gestart naar de haalbaarheid van concrete business cases voor het concept Power to Storage in Zeeland.

Mei 2014 is het rapport ‘Power to Storage – kansen van energievalorisatie in Sloe- en Kanaalzone’ opgeleverd. Besloten is één van de meest kansrijke opties uit dit onderzoek, stoomrecompressie, verder uit te werken als business case. Het doel hiervan is op termijn een pilotinstallatie te realiseren bij Dow Benelux in Terneuzen. De verdere uitwerking van de business case is in het najaar 2014 ingebracht binnen de TKI-aanvraag ‘Power2Products – Demand Side Management in de industrie’. Eind 2014 is bekend geworden dat de TKI-aanvraag (Topconsortia voor Kennis & Innovatie) is gehonoreerd binnen de topsector Energie. Uitwerking van de business case vindt plaats in 2015.

Ontwikkelen – Maintenance en Logistiek

Snel en efficiënt verwerken van logistieke stromen

Door efficiënt onderhoud en slimme logistiek kan de doelmatigheid van een fabriek of bedrijf toenemen. Zeeland wil hierin voorop lopen. Door slim te plannen, kun je namelijk duurzamer werken, onnodige logistieke bewegingen tot een minimum beperken en besparen op de kosten. Dit verbetert de concurrentiepositie van een bedrijf en daarmee de Zeeuwse economie. Impuls verbindt partijen, want of het nou op logistiek gebied is of in de maintenance, duurzame samenwerking betekent uiteindelijk groei van de Zeeuwse economie.

Zeeuws Kenniscentrum Logistiek

Looptijd project:	doorlopend
Betrokken partijen:	Ovet, Outokumpu, Dow Benelux, Yara, Cargill, De Hoop, Heros, Zeeland Refinery, Oiltanking, Rijkswaterstaat, Provincie Zeeland, Bureau Voorlichting Binnenvaart, Koninklijke Schuttevaer, Zeeland Seaports, Zeeuwse gemeentes, 2W logistiek, Fruit Packing, Farmpack, Grontmij, Arcadis, TU/e, HZ University of Applied Science, DINALOG, DIWCM, Shell, Sitech, DSM, Zeeland Coldstore en andere bedrijven
Rol Impuls:	aanjager, verbinder, penvoerder, facilitator en programmamanagement
Omvang:	circa € 100.000,- in 2014
Financiering:	€ 50.000,- via OP-Zuid
Waar:	Zeeland

Kennis en innovatie goed voor logistieke sector

Zeeland is een unieke regio voor de logistieke sector. Om zich te ontwikkelen naar een logistieke hotspot van wereldformaat is een hoger kennisniveau nodig van de Zeeuwse logistiek. Een gerespecteerd Zeeuws Kenniscentrum voor Logistiek (ZKL) is dan ook van groot belang. Het ZKL voert projecten uit voor het Zeeuwse bedrijfsleven. Hierbij wordt wetenschappelijke kennis zo praktisch mogelijk toegepast. Er wordt indien mogelijk gebruik gemaakt van de opleiding Logistics Management van de HZ University of Applied Science. Studenten en lectoren van de HZ voeren projecten (deels) uit. Zij stellen de opgedane kennis en ervaring weer ter beschikking aan het bedrijfsleven. Dit alles draagt nadrukkelijk bij aan een slimmere Zeeuwse logistiek en daarmee aan het imago van Zeeland als logistieke hotspot.

Databank voor kennisdeling

Het ZKL is een initiatief van overheid, onderwijs en bedrijfsleven om de kwaliteit en de kwantiteit van de logistieke sector in Zeeland te vergroten. Deze samenwerking zorgt ervoor dat vragen vanuit het bedrijfsleven worden vertaald in de juiste projecten. En dat de resultaten van deze projecten op een praktische wijze in de regio geïmplementeerd kunnen worden. Concreet gaat het ZKL een rol spelen bij het 'ophalen' van logistieke vragen bij de Zeeuwse logistieke sector, het 'opwaarderen' van de onderzoeksvraag en eventueel het plaatsen van deze vraag in een grotere context (meerdere logistieke bedrijven, of voor de hele regio), het 'uitzetten en monitoren' van onderzoek en het terugkoppelen naar het bedrijfsleven. Daarnaast gaat het ZKL een kennisdatabase opstellen en beheren zodat logistieke kennis in de regio makkelijk gedeeld kan worden.

Papierloos varen

Looptijd project:	2013-2014
Betrokken partijen:	Zeeland Refinery, Oiltanking, Dow Benelux, RWS, ZSP en Schuttevaer
Rol Impuls:	aanjager, verbinder, penvoerder, facilitator
Omvang:	circa € 100.000,-
Financiering:	circa € 50.000,- via OP-Zuid
Waar:	gemeenten Borsele, Vlissingen en Terneuzen en de Zeeuwse waterwegen

Minder wachten, sneller laden en lossen

Binnenvaarttankschepen kunnen zich voortaan bij verschillende Nederlandse terminals vooraf digitaal aanmelden via UAB-Online (Uniform Aanmelden Binnenvaart). Na een succesvolle testperiode melden ruim 1000 binnenvaartschepen zich momenteel aan via de website. Het systeem maakt flinke efficiëntieverbeteringen mogelijk voor alle aangesloten deelnemers.

Eenvoudig informatie uitwisselen

Het aanmelden via internet levert voor alle betrokken partijen veel voordelen op. Voor binnenvaartschippers is digitaal aanmelden eenvoudiger en maakt het fysiek aanmelden bij een tankterminal overbodig. Bovendien krijgen ze van aangesloten terminals feedback over de verwachte wachttijden. Met deze informatie kan een schipper zijn reis beter en efficiënter plannen. De vooraanmeldingen in UAB-Online geven tankterminals eerder en beter inzicht in de te verwachten schepen. Met dat inzicht kunnen ze hun steigerplanning optimaliseren en daarmee hun efficiency verhogen. Havens kunnen de informatie uit UAB-Online op hun beurt gebruiken om hun ligplaatsenbeleid te optimaliseren. Dit systeem wordt ondertussen ook in andere havens, zoals Rotterdam, gebruikt. Ook in de toekomst wil Impuls de verdere ontwikkeling naar het zogenaamde papierloze varen verder ondersteunen.

Samenwerking bundelen lading Kanaalzone

Looptijd project:	2012-2014
Betrokken partijen:	Dow Benelux, De Hoop, Ovet, Heros, Yara, ICL-IP, Cargill, Outokumpu
Rol Impuls:	initiatiefnemer, aanjager, verbinder, ontwikkelaar, penvoerder en facilitator
Omvang:	circa € 50.000,-
Financiering:	circa € 25.000,- via OP-Zuid
Waar:	gemeenten Borsele, Vlissingen en Terneuzen

Van de weg naar het spoor en het water

Op initiatief van Impuls en onder leiding van het Zeeuws Kenniscentrum Logistiek zijn grote producenten (verladers) rondom de Kanaalzone in Zeeuws-Vlaanderen bijeengebracht om een logistiek verbeteringsproject te verkennen. Acht bedrijven rondom het Kanaal van Gent naar Terneuzen hebben een gezamenlijk intentie: het vrachtvervoer bundelen en vervangen door andere vormen van vervoer, bijvoorbeeld over spoor en per schip.

Gezamenlijk optrekken

Sinds najaar 2012 zijn Dow Benelux, Cargill, Ovet, de Hoop Bouwgrondstoffen en ICL-Industrial Products, Outokumpu, Heros en Yara met elkaar in overleg om hun logistiek beter op elkaar af te stemmen. De bedrijven hebben hun logistiek leiders afgevaardigd en al snel zijn praktische ervaringen en oplossingen uitgewisseld. Zo zijn er initiatieven ontplooid om op het gebied van

vervoer per spoor gezamenlijk op te trekken met service providers op het spoor. Natuurlijk is het voor de deelnemers belangrijk dat hun klanten in Europa op een vlotte en juiste manier beleverd worden, maar tegelijkertijd is een efficiëncyslag ook wenselijk. Er zijn enkele bestemmingen, zo hebben de partijen gesignaleerd, waar vanuit Zeeuws-Vlaanderen de transporten gebundeld kunnen worden.

Overstappen op ander vervoer

Daarnaast praten de betrokken bedrijven die droge bulk vervoeren over het samen gebruikmaken van transport via binnenvaart. Mogelijk leidt dit tot een groter gebruik van de binnenvaart ten koste van vervoer over de weg. Sowieso onderschrijven de betrokken partijen het belang van een modal shift, ofwel het vervangen van het vervoer over de weg door andere vormen van vervoer, vooral per spoor en per schip. Een inventarisatie van bestemmingen en mogelijkheden om containers in te zetten is inmiddels gestart.

Supply Chain Innovatie Food

Looptijd project:	2013-2014
Betrokken partijen:	Budelpack en Foodport Zeeland
Rol Impuls:	aanjager, verbinder en penvoerder
Omvang:	circa € 250.000,-
Financiering:	circa € 50.000,- via OP-Zuid
Waar:	Zeeland

Een mobiele verpakingslijn

Flexibiliteit en lagere kosten zijn mooie resultaten die je kunt behalen met innovaties in de supply chain. Een kansrijk project is bijvoorbeeld de ontwikkeling van een mobiele verpakingslijn voor handfruit en snackgroenten door Budelpack Poortvliet BV. Hiermee kan op locatie worden verpakt. Impuls heeft bij de ontwikkeling van deze innovatie een aanjagende rol gespeeld. Zo heeft het cluster geholpen bij de financieringsaanvraag via OP-Zuid.

Op elke gewenste locatie en tijd

De eerste verpakkingstechniek die bij de mobiele verpakingslijn wordt ingezet, is de stazak. In deze verpakkingvorm kunnen onder meer druiven, cherrytomaatjes, snackpaprika's, snackkomkommers en kiwi's, in uiteenlopende formaten en gewichten, verpakt worden. En dat op elke gewenste locatie en tijd. Afhankelijk van de situatie ter plaatse gebeurt het verpakken direct vanuit de mobiele unit of het is mogelijk om de verpakingslijn uit de unit te rijden. Na het ter plaatse verpakken van het product in stazakken, kan het vervolgens in de gewenste omverpakking. Vervolgens kan het op pallets gestapeld worden. Het verpakte product gaat daarna direct terug het warehouse in.

Laag risico en lage kosten

De mobiele verpakingslijn haakt in op de toenemende behoefte van consumenten om producten gemakkelijk mee te kunnen nemen én de behoefte van telers en importeurs om een onderscheidende en aantrekkelijke verpakking te bieden tegen een laag risico, lage kosten en hoge flexibiliteit. Aangezien de AGF-sector seizoensgebonden is, blijkt een investering in eigen machines veelal niet lonend. De volumes zijn te beperkt en de bezetting niet constant. De mobiele verpakingslijn biedt dan ook op een innovatieve manier uitkomst.

Lean Maintenance Zuid Nederland

Looptijd project:	2011-2014
Betrokken partijen:	Yara, Dow Benelux, Shell en DSM (Sitech)
Rol Impuls:	initiatiefnemer, aanjager, verbinder, ontwikkelaar en penvoerder
Omvang:	circa € 75.000,-
Financiering:	circa € 35.000,- via OP-Zuid en cofinanciering bedrijven
Waar:	Zeeland, Noord-Brabant en Limburg

Leren van elkaars successen

In samenwerking met de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij heeft Impuls verschillende werksessies opgezet rond het thema 'De logistiek van Maintenance.' Goed en efficiënt onderhoud is van levensbelang voor de chemische industrie in Zuid-Nederland, en vooral op gebied van logistiek is er volgens het bedrijfsleven nog veel te winnen. De werksessies hebben dankzij Dow Benelux, Yara, Shell Moerdijk, DSM Geleen en Sabic Bergen op Zoom en Geleen geleid tot een uniek project op Zuid-Nederlandse schaal waarin Lean Maintenance centraal staat.

Met een logistieke bril op

Het project is gericht op het analyseren van het gehele onderhoudsproces bij de deelnemende bedrijven, van scopebepaling en werkvoorbereiding tot uitvoering en facturatie. Er is met een logistieke bril naar deze processen gekeken en bepaald waar inefficiënties zitten. De bedoeling is dat per deelactiviteit een benchmark ontstaat. In 2014 zijn de 'good en best practices' per bedrijf vertaald naar pilotprojecten om zo de nieuwe inzichten in een eigen omgeving aan de praktijk te toetsen. Alle bedrijven hebben inmiddels substantieel cofinanciering toegezegd.

Roadmap Condition Based Maintenance

Looptijd project:	2013-2014
Betrokken partijen:	bedrijven uit de chemische industrie in Zuid Nederland en innovatief mkb
Rol Impuls:	initiatiefnemer, aanjager, verbinder, ontwikkelaar en penvoerder
Omvang:	circa € 35.000,-
Financiering:	circa € 35.000,- via OP-Zuid
Waar:	Zeeland, Noord-Brabant en Limburg

Onderhoud wanneer het echt nodig is

Onderhoud pas wanneer het echt nodig is, oftewel Condition Based Maintenance (CBM). Het lijkt zo logisch, maar CBM heeft heel wat voeten in de aarde als het gaat om techniek en investeringen. Impuls heeft daarom samen met het Nationaal Lucht- en Ruimtevaart Laboratorium (NLR) en KEC, het project Roadmap Condition Based Maintenance op touw gezet. De NLR heeft een eenduidige omschrijving gemaakt van het begrip CBM en er zijn gesprekken geweest met bedrijven, het onderwijs en Dutch Institute World Class Maintenance (DIWCM). Hieruit bleek een gebrek aan overzicht over de verschillende CBM-ontwikkelingen en -projecten in de regio, maar ook een grote interesse in cross-sectorale uitwisseling.

Chemie tijdens bijeenkomsten

Met ondersteuning van DIWCM hebben KEC, NLR en Impuls een inventarisatie gedaan van alle (recente) CBM-projecten die binnen het gezamenlijke netwerk bekend zijn. Vervolgens zijn deze

projecten gecategoriseerd en in een zogenaamde metrokaart gezet. Van alle afzonderlijke projecten is bovendien een korte samenvatting gemaakt.

Concrete samenwerkingsverbanden

In 2014 is voor een aantal van deze projecten een matchmakingevenement georganiseerd. Probleemeigenaren konden hier kennismaken met probleemoplossers (mkb-bedrijven uit Zuid-Nederland). Dankzij deze bijeenkomst zijn er concrete samenwerkingsverbanden ontstaan.

Business Development Non-Destructief Onderhoud

Looptijd project:	eind 2013 tot begin 2014
Betrokken partijen:	Impuls, MVP, Chemelot, DIWCM, FHI, diverse mkb bedrijven en de ontwikkelingsmaatschappijen uit Brabant en Limburg
Rol Impuls:	aanjager
Omvang:	€ 30.000,-
Financiering:	Innovatie Zuid
Waar:	Zuid Nederland

Sneller vermarkten van Non-Destructief Onderhoud

Dit project heeft als doel het sneller vermarkten van nieuwe Non-Destructief Onderhoud (NDO) NDO technologie bij asset owners (chemie/procesindustrie) in Zuid-Nederland. Dit wordt gedaan door het inzichtelijk maken van deze technologie en het kwantificeren van de voordelen ervan.

Resultaten 2014

Begin 2014 is er een onderzoek naar de mogelijkheden uitgevoerd en de resultaten daarvan zijn meegenomen in de Roadmap Condition Based Maintenance.

Logistics Accelerator Zeeland

Looptijd project:	vanaf 2010 tot begin 2014
Betrokken partijen:	Impuls, MVP, zeer breed netwerk van Zeeuwse bedrijven en de ontwikkelingsmaatschappijen uit Brabant
Rol Impuls:	penvoerder, projectontwikkelaar en facilitator
Omvang:	€ 1.200.000,-
Financiering:	OP-Zuid
Waar:	Zeeland

De verbindende schakel

Het project Logistics Accelerator Zeeland (LAZ) loopt vanaf 2010 tot begin 2014. Het is de verbindende schakel geweest tussen het Nederlandse topinstituut voor logistiek (Dinalog), het Zeeuwse bedrijfsleven en de kennisinstellingen. LAZ heeft een duidelijke Zeeuwse projectagenda. Het project wil kennis en ervaring uit Zeeland zelf, maar ook vanuit Dinalog en de Zeeuwse kennisinstellingen, inzetten om uitdagingen in het Zeeuwse te lijf te gaan. De projecten die zijn ontwikkeld hebben onder andere een vervolg gekregen in het Expertisecentrum Logistiek Zeeland met diverse deelprojecten.

Resultaten 2014

Begin 2014 is dit meerjarenproject afgesloten en zijn er verschillende deelprojecten voortgezet.

Ontwikkelen - Vrijtijdseconomie

Zeeland heeft LAND IN ZEE!

Jaarlijks bezoeken veel gasten Zeeland. Behalve de schone stranden en de vele zonuren, heeft Zeeland nog iets unieks, namelijk LAND IN ZEE! Om de concurrentiepositie in Zeeland als toeristische bestemming te blijven versterken, werkt Impuls samen met partners aan een transitie van de sector. Want vrijetijdseconomie is niet alleen van belang voor de toerist. Ook voor inwoners van Zeeland is het belangrijk, denk bijvoorbeeld aan de werkgelegenheid. Bovendien houdt de vrijetijdseconomie voorzieningen en dus de leefbaarheid in kleine kernen in stand en is daarmee ook cruciaal voor het vestigingsklimaat. Impuls speelt een cruciale rol als verbinder van partijen en aanjager van innovatie. Een belangrijke stap is het opstarten van een Toeristische Uitvoeringsalliantie, waarmee via een meerjarige aanpak met integrale projecten wordt gewerkt aan innovatie in de sector. Het doel is duidelijk: toeristen moeten Zeeland blijven vinden!

Deltaleven/ Zeelandpas

Looptijd project:	2010-2014
Betrokken partijen:	VVV Zeeland, Kenniscentrum Kusttoerisme (HZ University of Applied Sciences en NHTV), gemeenten Schouwen-Duiveland, Veere, Noord-Beveland en Sluis en Brabantse Wal
Rol Impuls:	penvoerder, coördinator, procesbegeleider
Omvang:	€ 775.580,-
Financiering:	€ 441.000,- via Pieken in de Delta, Ministerie van Economische Zaken, Provincie Noord-Brabant en Provincie Zeeland
Waar:	gemeenten Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland, Veere, Sluis en Brabantse Wal

Een vernieuwd Zeeuws toeristisch kustproduct

Om een vernieuwend Zeeuws toeristisch kustproduct te verwezenlijken is een goede digitale infrastructuur essentieel. Een van de onderdelen hiervan is een digitale toeristenpas. Oorspronkelijk richtte het project Deltaleven (2010-2014) zich op het op touw zetten van een business-to-businessplatform, met een boekingssysteem en toeristenpas. Daarmee zouden ondernemers optimaal kunnen inspelen op de consumentenwens. Inmiddels is de focus verlegd naar de invoering van een digitale belevings- en kortingspas voor toeristen. Met deze pas kan de toerist Zeeland ontdekken, besparen en beleven. De pas biedt voordeel op entrees, vervoer en de gast kan acties beleven in de categorieën: actief, culinair, cultuur, wellness en shoppen.

Impuls heeft actief in elke regio ondernemers en gemeenten de mogelijkheden van de pas laten zien. In 2014 zijn, gezien de tijdsdruk om de pas op tijd te lanceren, veel uitvoerende werkzaamheden door Impuls gedaan, zoals acquisitie van ondernemers. In 2015 wordt dit geheel door VVV Zeeland opgepakt. In Zeeuws-Vlaanderen en Schouwen-Duiveland wordt net als in 2013 het vervoer gekoppeld aan de pas. Op Noord-Beveland wordt de Noord-Beveland Express gekoppeld aan de pas. Voor de deelnemende gemeenten zijn een business cases ontwikkeld. Vervolgens zijn in samenwerking met de regio's de financieringen richting ondernemers, gemeenten en andere instanties gerealiseerd. Tot slot denkt Impuls in samenwerking met VVV Zeeland mee in de doorontwikkeling van de Zeelandpas naar een Digitale Zeeland Experience.

Resultaten 2014

De pas is in 2014 uitgerold in de regio's Schouwen-Duiveland, West Zeeuws-Vlaanderen, Noord-Beveland en Veere. Er hebben een kleine 200 bedrijven, ruim 185 pasuitgevers meegedaan en er stonden zo'n 250 acties op de passen. In 2014 waren er ruim 100.000 passen in omloop. Daarnaast zijn er de nodige stappen gezet om van een regionale pas op te schalen naar een Zeelandpas met een uitbreiding van extra regio's in 2015 (Borsele, Kapelle, Goes en Reimerswaal).

Projectpartner NHTV heeft in 2014 een onderzoek naar de mogelijkheden van een boekingsportal uitgevoerd. De conclusie is dat een regionaal boekingsplatform duur is om te ontwikkelen en te beheren, en dat het weinig toegevoegde waarde biedt ten opzicht van bestaande portals als booking.com. Aansluiting bij bestaande boekingsplatforms is nuttiger. In 2015 wordt door het Kenniscentrum Kusttoerisme een online module ontwikkeld waarmee bedrijven zelf kunnen uitvinden welke boekingsstrategie voor hen het meest optimaal is.

Badstatus Domburg & Cadzand-Bad

Looptijd project:	2011-2014
Betrokken partijen:	toeristische ondernemers uit gemeenten Sluis en Veere, Provincie Zeeland en de gemeenten Veere en Sluis
Rol Impuls:	anjager, verbinder, organisator en uitvoerder
Omvang:	€ 320.000,- en € 75.000,- via Provincie Zeeland
Financiering:	opdrachtverlening vanuit gemeenten Sluis en Veere
Waar:	gemeente Sluis (Cadzand-Bad) en gemeente Veere (Domburg)

Internationaal kwaliteitskeurmerk voor (kust)plaats

De Badstatus is een internationaal kwaliteitskeurmerk voor een (kust)plaats. Het economische aspect ervan is groot. Een plaats met een Badstatus trekt namelijk meer toeristen. En meer toerisme betekent ook meer banen in de sector. Het is dan ook sinds 2011 de inzet om de Badstatus en daarmee de gemeenten Veere en Sluis op de kaart te zetten als kwalitatief hoogstaande vitaliteits- en wellnessbestemming. Met de Badstatus kunnen de ondernemers en gemeenten gezamenlijk hoogwaardige toerisme ontwikkelen om nieuwe doelgroepen te bereiken en het hele jaar door toeristen te trekken.

Voor het opstellen van de bidboeken heeft Impuls samen met ondernemers, gemeenten en wellnessdeskundige Marlies Sobczak in 2013 en begin 2014 de tien criteria uitgewerkt. Daarbij hoorde onder meer het verzamelen van informatie, vertaling van de onderbouwde analyses van water en de integratie van ruimtelijke aspecten als een beeldkwaliteitsplan.

Voor de doorontwikkeling van Zeeland als 'Gezonde regio' heeft Impuls input geleverd aan diverse denktanksessies en wordt in samenwerking met de HZ University of Applied Sciences geschreven aan het projectplan.

Resultaten 2014

Aan de toekenning van de Badstatus zijn strikte internationaal vastgestelde voorwaarden verbonden. Daarom heeft Impuls in opdracht van de gemeenten Sluis en Veere, twee bidboeken opgeleverd. Op 12 maart 2014 hebben beide badplaatsen de Bad-status verkregen.

Het verkrijgen van de Badstatus voor Domburg en Cadzand-Bad is het begin van de ontwikkeling om Zeeland op de kaart te zetten als 'Gezonde regio'. Hierbij willen Provincie Zeeland, gemeenten, HZ University of Applied Sciences, Sport Zeeland en ondernemers uit de sectoren toerisme, sport en zorg samen gaan verkennen welke kansen er zijn op het gebied van gezondheid, toerisme, vitaliteit, sport, voeding en zorg. Doel is om te formuleren op welke wijze Zeeland gepositioneerd kan worden als de 'gezondste regio' binnen Nederland en zelfs binnen Europa. Hierin kunnen de Zeeuwse

badplaatsen een belangrijke rol spelen. Om dit verder vorm te geven is in 2014 gewerkt aan een projectvoorstel voor een Europese Interreg subsidie die begin 2015 is ingediend en verder ingevuld wordt.

Integraal Businessplan Toeristisch Vervoer 2.0

Looptijd project:	2014-2015
Betrokken partijen:	VVV Zeeland, Kenniscentrum Kusttoerisme en Provincie Zeeland
Rol Impuls:	aanjager, verbinder, organisator en uitvoerder
Financiering:	opdracht vanuit Provincie Zeeland
Waar:	Zeeland

Een transformatie in toeristisch vervoer

Niet alleen toerisme, maar zeker ook het vervoer staat de komende jaren een transformatie te wachten. Provincie Zeeland heeft in 2014 opdracht verleend aan de Toeristische Uitvoeringsalliantie om te komen tot een integraal businessplan voor 'toeristisch vervoer'. Dit plan bevat naast een opsomming van wensen, mogelijkheden en plannen, ook een financiële onderbouwing met betrekking tot de realisatie van de projecten. Doelstelling is om Zeeland op de kaart te zetten als 'Uniek en duurzaam vakantiegebied dat een grote bijdrage levert aan het terugdringen van het CO²-gehalte'. Er is hierbij gekeken naar de toekomstige ontwikkelingen op het gebied van toerisme, mobiliteit en gebruik van duurzame energie.

Resultaten 2014

Er zijn diverse gesprekken gevoerd met experts op het gebied van mobiliteit en toerisme. Op 23 juni 2014 heeft er een brede brainstormsessie plaatsgevonden bij HZ University of Applied Sciences over dit thema. In opdracht van VVV Zeeland en Impuls is door Grontmij een onderzoek uitgevoerd naar de toekomst van het Pontjesnetwerk in Zeeland, dit rapport is in het najaar 2014 opgeleverd. De uitkomsten en aanbevelingen van dit onderzoek zijn meegenomen in het businessplan Toeristisch Vervoer 2.0. Het najaar is gebruikt om de opgedane kennis en ervaring te beschrijven en te komen tot een samenhangend businessplan voor Zeeland voor de periode 2015-2025. Het plan beschrijft negen concrete projecten waar de komende jaren op ingezet gaat worden. In februari 2015 is het businessplan definitief opgeleverd.

Revitalisering verblijfsrecreatie

Looptijd project:	2010 - 2015
Betrokken partijen:	Toeristische ondernemers, gemeenten Schouwen-Duiveland, Sluis, Veere, Vlissingen en Staatsbosbeheer en Provincie Zeeland
Rol Impuls:	penvoerder en procesbegeleider
Omvang:	€ 1.581.960,-
Financiering:	OP-Zuid € 616.964,-, Ministerie van Economische Zaken € 348.013,- en Provincie Zeeland € 601.004,-
Waar:	Zeeland

Duurzame kwaliteitsverbetering in de verblijfsrecreatiesector

Omvorming van het traditionele kampeersproduct naar een toekomstbestendig verblijfsproduct is een belangrijke focus van de toeristische sector. Door middel van revitalisering van de

verblijfsrecreatie vindt een duurzame kwaliteitsverbetering plaats in het Zeeuwse kustgebied. Dit wordt bereikt door een innovatieve aanpak die gericht is op gebiedsontwikkeling en het creëren van nieuwe toeristische en recreatieve mogelijkheden. Samen met ondernemers en gemeenten worden op verschillende locaties pilots uitgevoerd. Hiermee ontstaat een afname van verouderde kampeereenheden en worden op vijf locaties nieuwe recreatiemogelijkheden en/of natuur ontwikkeld.

Resultaten 2014

In 2014 is verder gewerkt aan de realisatie van de verschillende business cases. Binnen drie pilotprojecten zijn de werkzaamheden in volle gang. Bij de overige twee pilots ligt de nadruk op voorbereidende werkzaamheden. Op de deelnemende bedrijven verdwijnen verouderde kampeereenheden waarvoor nieuwe verblijfsproducten voor terugkomen zoals kampeerhuizen, hotelchalets en een kinderhotel. Ook is er een bedrijf dat een transformatie maakt van camping naar dagrecreatief bedrijf met nadruk op outdoor.

Centraal staat de samenwerking tussen overheden en ondernemers, en het gelijktijdig opstarten van de private en publieke plannen. In de directe nabijheid van de camping wordt door de gemeente en andere overheden een impuls gegeven aan de omgeving. Hierdoor versterkt de omgeving het toeristisch product. Inrichtings- en bestemmingsplannen worden gewijzigd zodat recreatieve voorzieningen als versterking van routestructuren, informatievoorzieningen en beleefpunten, maar ook natuur gerealiseerd kunnen worden.

Om de opgedane kennis uit het project te kunnen delen, wordt door NHTV Breda University of Applied Sciences een evaluatie van de business cases uitgevoerd, zodat de aanpak ook gebruikt kan worden in andere regio's in Zeeland en Nederland.

Nieuwe verdienmodellen, natuur & toerisme

Looptijd project:	2014
Betrokken partijen:	Kenniscentrum Kusttoerisme, ondernemers, Staatsbosbeheer, Provincie Zeeland en gemeente Veere
Rol Impuls:	ontwikkelaar, verbinder van partijen
Omvang:	totale kosten € 14.760,-, subsidie gemeente Veere € 11.200,-
Financiering:	gemeente Veere
Waar:	gemeente Veere, Zeeland

Een andere kijk op financiering van toeristische projecten

Nieuwe financieel-economische omstandigheden en een nadruk op duurzaamheid vragen om een andere kijk op financiering van toeristische projecten en initiatieven. Er is kennis nodig over nieuwe regionale ontwikkelingsmodellen voor de kustgebieden. Ook moeten nieuwe exploitatievormen op individueel en regionaal niveau worden onderzocht, inclusief mogelijke crossovers tussen natuur en toerisme. Parkeerplaatsen kunnen bijvoorbeeld een grotere rol spelen in het gastvrije onthaal van bezoekers in Zeeland. Deze kunnen op innovatieve wijze worden ingericht. Impuls voert hiertoe samen met Kenniscentrum Kusttoerisme een verkenning uit naar de kansen om te komen tot duurzame kwaliteitsverbetering van parkeerterreinen langs de kust.

Resultaten 2014

Er is gekeken welke financieringsconstructies bruikbaar zijn voor toeristische- en natuurprojecten. Eind 2014 is een Inspiratiefolder Natuur en Toerisme gerealiseerd met voorbeelden waarin optimale

natuurbeleving voor de gast en kwaliteitsverbetering van de natuur gecombineerd worden met een nieuw verdienmodel.

Ook is een verkenning gestart naar parkeeronthaallocaties binnen de gemeente Veere. Doel is om mogelijkheden te onderzoeken naar gebruiksvriendelijke parkeerterreinen waarbij tegelijkertijd wordt gekeken naar de mogelijkheden die een parkeerterrein kan vervullen als onthaalfunctie of beleefknooppunt. Centraal staan nieuwe verdienmodellen door samenwerking tussen ondernemers en overheden. De uitkomsten van deze verkenning worden in 2015 opgeleverd.

Proximity

Looptijd project:	2014-2015
Betrokken partijen:	Kenniscentrum Kusttoerisme, diverse partijen uit Vlaanderen, Frankrijk en Engeland
Rol Impuls:	ontwikkelaar, verbinder van partijen en uitvoerder
Omvang:	€ 528.00,-, Impuls € 20.205,-
Financiering	INTERREG 2 Zeeën
Waar:	Zeeland (en Noordwest Frankrijk, Zuidwest Engeland, Vlaanderen)

Onderscheidend vermogen van de regio beter benutten

Het is voor een regio belangrijk om zich te onderscheiden. In het Interreg project Proximity werken partijen uit Engeland, Frankrijk, Vlaanderen en Nederland samen om ondernemers en beleidsmakers te stimuleren het onderscheidend vermogen van hun regio beter te benutten bij de ontwikkeling van producten en diensten. Het gaat hierbij om nieuwe innovatieve en duurzame toeristische producten die ontwikkeld worden op basis van de lokale en regionale identiteit. Deze producten zijn specifiek bedoeld voor nabij gelegen toeristische markten zoals Vlaanderen, Noordwest-Frankrijk en Zuidwest-Engeland.

Resultaten 2014

300 deelnemers, waaronder 30 deelnemers uit Zeeland, bezochten in april een business conferentie in Kent (Engeland). Doel was om inspiratie te leveren aan ondernemers en beleidsmakers. Hoe kan worden ingespeeld op 'nabije' markten. In juni 2014 vond in Calais een conferentie plaats voor Greeters. Dit zijn vrijwilligers die op gastvrije wijze hun kennis over een stad of regio willen delen met toeristen en bezoekers. In verschillende omringende landen is hier al veel ervaring mee. Tijdens de conferentie zijn contacten gelegd en ideeën opgedaan voor Zeeland, die onder meer toepassing vinden in de VVV Zeeland campagne 'Fan van Zeeland / Ontmoet een Zeeuw'. Verder is in 2014 een publicatie 'Proximity: Why travel further' gerealiseerd met gezamenlijke resultaten van de projectpartners uit de verschillende landen.

Tholen op de kaart

Looptijd project:	2013-2016
Betrokken partijen:	Stichting Recreatieve Ondernemers Tholen (SRT), Rabobank Oosterschelde en gemeente Tholen
Rol Impuls:	ontwikkelaar, verbinder en financier
Omvang:	€ 45.000,-
Financiering:	gemeente Tholen, Samenwerkende Recreatie Tholen, Rabobank Oosterschelde en Impuls
Waar:	gemeente Tholen

Tholen als gebied waar je goed kunt wonen, werken en recreëren

Tholen is een prima plaats om te werken, recreëren en wonen, alleen is dit nog niet bij iedereen bekend. Impuls stelde in 2013 op verzoek van de gemeente Tholen een plan van aanpak op om dit meer bekendheid te geven. Vanaf april 2014 is, voor een periode van twee jaar, een regiocoördinator aangetrokken die dit plan uitvoert. Doel is om de lokale economie te stimuleren binnen Thoolse schaal en identiteit. Dit door het beter profileren van Tholen als gebied waar je goed kunt wonen, werken en recreëren. Impuls maakt deel uit van de Stuurgroep Platform Vitaal Tholen en draagt bij aan de financiering van de coördinator voor Tholen gedurende een periode van twee jaar.

Resultaten 2014

Begin 2014 heeft een selectieprocedure plaatsgevonden voor het aantrekken van een regiocoördinator. Er hebben twee ondernemersbijeenkomsten plaatsgevonden. In december is het nieuwe logo en de huisstijl voor wonen, werken en recreëren voor de promotie van het eiland Tholen onthuld. Ook is er gewerkt aan een financiële structuur die in 2016 moet gaan zorgen voor de borging van het project 'Tholen Beter Bekend'. Het is de bedoeling dat ondernemers en gemeente samen gaan investeren in een 'ondernemersfonds'. Op deze wijze krijgt de continuïteit van de promotie van Eiland Tholen een vaste basis.

Ontwikkeling toeristische visie gemeente Hulst

Looptijd project:	2014-2015
Betrokken partijen:	gemeente Hulst, Kenniscentrum Kusttoerisme, VVV Zeeland en ondernemers gemeente Hulst
Rol Impuls:	ontwikkelaar en verbinder
Omvang:	€ 10.000,-
Financiering:	gemeente Hulst
Waar:	gemeente Hulst

Kijken naar wensen en behoeften van

De wensen en behoeften van de gast worden steeds belangrijker. De gemeente Hulst kijkt momenteel hoe ze dit in kunnen passen in hun toeristische beleid. Kenniscentrum Kusttoerisme, Impuls en VVV Zeeland (Toeristische Uitvoeringsalliantie) zijn gevraagd hiervoor de nodige bouwstenen aan te leveren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van bestaande gegevens, maar ook wordt informatie verkregen via de gasten en ondernemers.

Resultaten 2014

Eind 2014 heeft de toeristische Uitvoeringsalliantie een voorstel gemaakt voor de gemeente Hulst en de opdracht gekregen om samen met de gemeente Hulst aan de slag te gaan met een nieuwe toeristische visie. Naar verwachting worden de bouwstenen medio 2015 opgeleverd, zodat de visie in juni-juli 2015 kan worden vastgesteld door de gemeente.

Toeristische Uitvoeringsalliantie

Integrale samenwerking op projectniveau

Samen met VVV Zeeland en Kenniscentrum Kusttoerisme werkt Impuls sinds 2014 samen in de vorm van een netwerkorganisatie: de Toeristische Uitvoeringsalliantie. De organisaties werken aan een gezamenlijk uitvoeringsprogramma. De leden van de alliantie brengen hun expertise en netwerk in om een bijdrage te leveren aan gezamenlijke doelen en acties. Deze zijn gericht op de toename van

de toeristische bestedingen en overnachtingen, en op het verhogen van de toegevoegde waarde van de toeristische sector. De toeristische uitvoeringsalliantie werkt nauw samen met de Provincie Zeeland en de Zeeuwse gemeenten.

Resultaten 2014

Er zijn vijf thema's gekozen die bijdragen aan de versterking van de Zeeuwse identiteit in toeristische productontwikkeling en profilering. 1) Digitale Innovaties, 2) Recreatieve Mobiliteit, 3) Vernieuwing van het kustproduct, 4) Nieuwe verdienmodellen, 5) LAND IN ZEE concepten. Impuls en haar twee alliantiepartners geven gezamenlijk invulling aan deze thema's. De genoemde thema's sluiten aan bij de wensen van de gast en worden door Toeristisch Ondernemend Zeeland (TOZeeland), het platform van toeristische branche- en ondernemersorganisaties, aangegeven als belangrijk aandachtspunten.

In 2014 is gezamenlijk uitvoering gegeven aan de projecten Zeelandpas, businessplan Toeristisch Vervoer, verkenning Verdienmodellen Natuur& Toerisme en Hulst toeristische ontwikkelvisie.

Overige activiteiten

Impuls participeert in diverse provinciale en regionale overlegstructuren zoals TOZeeland en Coördinatiegroep Bevelanden. Daarnaast is Impuls betrokken bij de totstandkoming van het Masterplan Renesse, en draagt ze bij aan de coördinator in Zeeuws-Vlaanderen en de ondernemersmanager in de gemeente Veere.

Ontwikkelen - Zorgeconomie

Innovatie in de zorg

De zorgsector is veruit de grootste werkgever van onze provincie. Deze sector staat echter onder druk. Niet alleen in Zeeland, maar in heel Nederland is sprake van vergrijzing. De beroepsbevolking neemt af en het aantal ouderen en chronisch zieken groeit. Hierdoor stijgen de kosten van de zorg en verzorging. Zorginstellingen ervaren dan ook een toenemende druk om op de kosten te besparen. Dat kunnen ze onder meer doen door hun processen te optimaliseren en nieuwe en slimme methodes toe te passen bij het leveren van zorg. De zorgsector krijgt hierbij hulp van Impuls. Het cluster Zorgeconomie brengt kennis en innovatiekansen nationaal en internationaal in kaart en speelt een sleutelrol bij het verbinden van partijen.

acCURAte-Business (CURA-B)

Looptijd project:	2011-2014
Betrokken partijen:	Impuls, POM West-Vlaanderen, VIVES, RESOC Midden West-Vlaanderen, RESOC Brugge, Anglia Ruskin University, West-Suffolk Hospital, Health Enterprise East, Suffolk County Council en Eurasanté.
Rol Impuls:	Impuls was verantwoordelijk voor de Zeeuwse activiteiten en voerde ook het projectmanagement van het INTERREG project
Omvang:	€ 2.700.000,-
Financiering:	€ 1.350.000,- van INTERREG IVA 2 Zeeën
Waar:	Noord-Frankrijk, West-Vlaanderen, Oost-Engeland en Zeeland

Verbinden van zorg en business

AccURate-Business (CURA-B) verbindt zorg en business. Er is gekeken naar de voorwaarden om op het snijvlak van de zorg en het Zeeuwse bedrijfsleven innovatieprojecten te ontwikkelen. Binnen CURA-B is het netwerk gevormd, hebben inspiratiesessies plaatsgevonden en is de basis gelegd voor een aantal concrete innovatieprojecten. Impuls heeft in dit project samengewerkt met tien organisaties in drie andere regio's: West-Vlaanderen, Noord-Frankrijk en Oost-Engeland.

Resultaten 2014

Op 13 maart 2014 is het project afgerond met een slotconferentie met de titel 'Embracing Change The Future of Health'. Vanuit een aantal inspirerende verhalen werden de ca. 100 bezoekers uitgedaagd om de mogelijkheden van nieuwe technologie in de praktijk van hun organisaties te brengen.

Er is tevens een handleiding gemaakt voor bedrijven die producten of diensten in de zorg op de markt willen brengen. Verder heeft CURA-B in Zeeland drie succesvolle projecten opgeleverd: de Zeeuwse Huiskamer, Santé Zeeland en de Memorie Signaal Test.

Memorie Signaal Test

Looptijd project:	2014-2015
Betrokken partijen:	Kerngroep: Impuls, ZorgSaam, University College Roosevelt, en ZorgSaam. Overige deelnemers: Stichting Ketenzorg Midden- en Noord-Zeeland, Zorgstroom, SVRZ, WVO Zorg, Allévo, Chronikos, De Schutse, Stichting Eilandzorg, Stichting Ouderenzorg Kapelle, SOKA, Curamus, Cleijenborch, Ter Weel, Cedrah, Curadomi, Iriz Thuiszorg en RST
Rol Impuls:	projectontwikkelaar en projectmanager
Omvang project:	circa € 450.000,-
Subsidie:	circa € 450.000,-, gefinancierd door CZ Zorgkantoren
Waar:	Zeeland

Tijdige signalering van dementie

Een nieuwe test voor tijdige signalering van dementie, die functioneel is en ook toegepast kan worden door thuiszorgorganisaties. Hiermee kunnen vermoedens van beginnende dementie in een eerder stadium worden bevestigd en verschuift diagnostiek van ziekenhuis en huisarts naar de thuissituatie.

Resultaten 2014

In 2014 is het onderzoek uitgevoerd en is bij ruim 300 personen een test afgenomen.

De Zeeuwse Huiskamer

Looptijd project:	2014 - 2015
Betrokken partijen:	SVRZ, ZorgSaam, Résidence Oud-Bommenede, Curamus, Allertzorg, Clavis, RWS partner in wonen, HZ University of Applied Sciences, Delta NV, Stichting Personen Alarmering Zeeland, Gemeente Goes en IZ-Zeeland
Rol Impuls:	projectontwikkelaar en projectleider
Omvang project:	veel van de onderdelen in de deelprojecten worden door deelnemende partijen zelf gefinancierd. Voor het projectmanagement, communicatie en opbouwen van de kennisbank was het budget in 2014 ca.100.000 euro. Onze schatting is het totale projectbudget een veelvoud daarvan is
Subsidie:	€ 75.000,- via Provincie Zeeland
Waar:	Zeeland

Uitdagingen in wonen, zorg en welzijn

Hoe kunnen mensen zo lang mogelijk thuis blijven wonen? Zorginstellingen, gemeenten, wooncorporaties, bewoners en bedrijven zijn gezamenlijk op zoek gegaan naar antwoorden op deze vraag. De uitdagingen in wonen, zorg en welzijn zijn groot. Partijen worden geconfronteerd met verschuivingen van en kortingen op de financiering. Zij vragen zich af in hoeverre technologische en andere innovaties een antwoord kunnen bieden op deze uitdagingen. De Zeeuwse Huiskamer creëert met fysieke woningen en echte bewoners een ruimte waarin partijen leren naar de wensen van bewoners te luisteren. Er wordt hierbij gekeken naar nieuwe werkwijzen en alternatieven, zo wordt samen naar oplossingen gezocht.

Resultaten 2014

In 2014 is het project gestart in drie woningen: in Goes, Terneuzen en Zonnemaire. In de loop van het jaar zijn steeds meer partijen aangehaakt en is ook een begin gemaakt met de zoektocht naar een technologie-platform om diensten rond comfort, veiligheid en communicatie in de woningen mogelijk te maken.

Santé Zeeland

Vanuit het project CURA-B was behoefte aan meer informele informatie. Hiervoor is Santé Zeeland opricht. Santé Zeeland bestaat uit een blog, www.santezeeland.nl waarop de positieve veranderingskrachten in Zeeland een stem krijgen en ondersteund worden. Daarnaast wordt er elke twee maanden een informele netwerkborrel georganiseerd. In 2014 waren er zes borrels. Bij iedere borrel wordt een spreker uitgenodigd die zowel voor bedrijven als voor zorgaanbieders en gemeenten interessant is.

Toelichting jaarrekening 2014

NV Economische Impuls Zeeland (Impuls) sluit 2014 met een positief resultaat van € 72.655,-. Voor een belangrijk deel is dit bereikt doordat het Ministerie van Economische Zaken eind 2014 extra middelen heeft verstrekt. Deze middelen zijn bedoeld voor de ondersteuning van het innovatieve mkb in Zeeland, Smart Delta Resources en Biobased Economy. Daarnaast zijn de personeelskosten lager dan begroot doordat een aantal vacatures later zijn ingevuld. De sterke focus op kostensturing waarmee is begonnen in 2012, zorgde voor een verdere daling van de indirecte kosten. De uitgaven voor promotie & acquisitie en voor communicatie waren lager dan begroot.

Uit de balans valt op te maken dat het totale vermogen van Impuls in 2014 fors toenam. Dit komt doordat Impuls eind 2014 al subsidie ontving voor projecten die pas starten in 2015. Daarnaast zijn de liquide middelen toegenomen doordat voor een project een hoog subsidievoorschot ontvangen is dat nog doorgestort moet worden naar een aantal projectpartners. Dit was eind 2014 nog niet gebeurd omdat de partners nog niet hadden voldaan aan hun projectverplichtingen. De balansomvang is daarnaast toegenomen door de leningen die in 2014 verstrekt zijn voor het project InnoGo II aan innovatieve techno- en biobased starters.

In 2012 is besloten om een voorziening te treffen voor projectrisico's. Subsidies worden pas na afloop van een project gecontroleerd en vastgesteld door de subsidiegever. Omdat de uitgaven dan al gedaan zijn, bestaat het risico dat reeds gedane uitgaven niet goedgekeurd worden. In 2014 is de hoogte van deze voorziening in overeenstemming gebracht met de omvang van de projectenportefeuille en de beoordeling van de potentiële risico's.

Op financieel gebied is ervoor gezorgd dat de basis van Impuls verder verstevigd is. De komende twee jaar zal Impuls wederom extra gelden ontvangen van het Ministerie van Economische Zaken. De minister heeft in een brief aan de Tweede Kamer aangegeven een positieve grondhouding te hebben over de bijdragen aan de regionale ontwikkelingsmaatschappijen na 2016.

Balans per 31 december 2014

Actief	2014	2013
Vaste activa		
Materiële vaste activa	17.933	28.959
Financiële vaste activa	<u>273.352</u>	<u>122.250</u>
Som der vaste activa	291.285	151.209
Vlottende activa		
Vorderingen:		
Handelsdebiteuren	4.025	18.912
Vorderingen op participanten	13.020	38.503
Overige vorderingen en overlopende activa	549.682	542.202
Belastingen en premies	<u>16.720</u>	<u>-</u>
	<u>583.447</u>	<u>599.617</u>
Liquide middelen	2.270.415	1.607.489
Som der vlottende activa	2.853.861	2.207.106
TOTAAL	3.145.147	2.358.315
Passief	2014	2013
Eigen vermogen		
Geplaatst kapitaal	150.000	150.000
Overige reserves	236.277	221.029
Onverdeeld resultaat	<u>72.655</u>	<u>15.248</u>
	<u>458.933</u>	<u>386.277</u>
Voorzieningen		
Overige voorzieningen	<u>204.732</u>	<u>133.991</u>
	<u>204.732</u>	<u>133.991</u>
Langlopende schulden		
Overige langlopende schulden	<u>388.311</u>	<u>388.311</u>
	<u>388.311</u>	<u>388.311</u>
Kortlopende schulden		
Crediteuren	201.301	59.889
Belastingen en premies	36.326	91.415
Overige schulden en overlopende passiva	<u>1.855.543</u>	<u>1.298.431</u>
	<u>2.093.170</u>	<u>1.449.735</u>
TOTAAL	3.145.147	2.358.315

Winst- en verliesrekening

	Realisatie 2014	Realisatie 2013
Opbrengsten		
Subsidie Provincie Zeeland	1.091.857	1.117.218
Bijdragen aandeelhouders	519.904	527.234
Opbrengsten uit projecten	1.542.611	1.332.746
Som der bedrijfsopbrengsten	3.154.371	2.977.197
Kosten		
Projectkosten	1.598.992	1.457.976
Projectkosten	1.598.992	1.457.976
Lonen en salarissen	1.042.706	958.508
Reiskosten	91.446	86.371
Overige personele kosten	58.412	83.125
Personeelskosten	1.192.564	1.128.004
Overige bedrijfskosten	309.526	387.700
Som der bedrijfskosten	3.101.082	2.973.680
Bedrijfsresultaat	53.289	3.517
Rentebaten	21.158	12.462
Rentelasten	644	731
	20.515	11.731
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering voor belastingen	73.803	15.248
Resultaat deelnemingen	-1.148	-
Resultaat na belastingen	72.655	15.248

De balans per 31 december 2014 en de winst- en verliesrekening over 2014 zijn ontleend aan de jaarrekening 2014 van NV Economische Impuls Zeeland. Daarop is door Mazars Paardekoper Hoffman N.V. op 6 mei 2015 een goedkeurende controleverklaring afgegeven.

Colofon

Dit jaarverslag is een uitgave van:
NV Economische Impuls Zeeland
Buitenruststraat 225, 4337 ER Middelburg

www.impulszeeland.nl

Twitter: @EconomImpulsZeeland

Fotografie

Mechteld Jansen, Linda Hemmes, Anita Eijlers, Ben Seelt, Marco van Dijke, Eddy Westveer, Xander Koppelmans, Felice Buonadonna, gemeente Kapelle, Ben Bionda, Photographics, Johan Gideonse, Ineke Houmes, Jan Kooren, Mark Neelemans, Harry Horvers, Cor Oudesluijs, Willem Woznitza, Ruben Oreel, Paul van Bueren, Ingrid Borger.

Dit jaarverslag is mede mogelijk gemaakt door de Provincie Zeeland. Publicatie vindt plaats door middel van een digitaal jaarverslag. Een pdf-versie van dit verslag vindt u op www.impulszeeland.nl.